

Lausunnot, asiantuntijakommentit ja mielipiteet/Utlåtanden, expertkommentarer och åsikter, EPOELY/2566/2022

YVA-selostus, Salo-Ylikosken tuulivoimahanke, Kauhava

Koosteesta on poistettu oheismateriaalit, linkit ja henkilötiedot/

I sammandraget har bifogat material, länkar och personuppgifter tagits bort.

Lausunnot

Digita Oy

Digitan antenni-tv vastaanottoneuvonnassa Digita Infossa on ajantasainen ja kattava tieto antenni-tv:n vastaanotto-olosuhteista. Vaikutusalueella ei ole todettu katvealuetta. Digita toteaa, että tuulipuistot voivat aiheuttaa merkittävää haittaa antenni-tv:n vastaanottoon ennen kaikkea radio- ja tv-lähetysasemaan nähden puiston takana olevissa asuin- ja lomarakennuksissa. Vastaanotto-ongelmat voivat syntyä jo yhdenkin tuulivoimalan tapauksessa. Pahimmillaan tuulivoimala voi estää tv-signaalin etenemisen kokonaan.

Antenni-tv lähetyksiä käytetään myös viranomaisten vaaratiedotteiden välityskanavana. Tuulivoiman aiheuttaessa häiriön antenni-tv vastaanottoihin vaikuttaa se tällöin myös vaaratiedotteiden saatavuuteen ja sitä kautta yleiseen turvallisuuteen. Tämän vuoksi vaikutukset antenni-tv vastaanottoihin tulisi ottaa huomioon myös turvallisuuden liittyvien vaikutuksien arvioinnissa.

Antennitelevisiion vastaanotto-ongelmien syntymisen estämiseksi onkin erittäin tärkeää tutkia suunnitellun tuulivoimalan vaikutus antenni-tv lähetysten näkyvyyteen jo hyvissä ajoin ennen rakennuslupien hakemista ja myöntämistä, ja mieluiten jo ennen tuulivoimalan sijaintipäätösten tekemistä.

Esitämme, että kaavoituksen edetessä, viimeistään rakennuslupien myöntämisvaiheessa:

- hankevastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma tuulivoimalan valtakunnallisen radio- ja tv-verkon lähetyksille aiheuttamien häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi, tai mikäli suunnitelman laatiminen hakemusvaiheessa ei ole mahdollista, hankevastaavan tulee sitoutua laatimaan ja toimittamaan konkreettinen suunnitelma häiriöiden poistamiseksi viranomaisen asettamaan määräpäivään mennessä; ja
- tarvittaessa täsmennetään, että tuulivoimahankkeen hankevastaava häiriön aiheuttajana on velvollinen huolehtimaan häiriöiden poistamisesta sekä siitä aiheutuvista kustannuksista.

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on mietinnössään (LiVM 10/2014 vp - HE 221/2013 vp) todennut, että tuulivoimahäiriössä häiriönaiheuttaja huolehtii tilanteen korjaamiseksi tarvittavista toimenpiteistä ja myös vastaa kustannuksista. Valiokunta on jo aiemmin katsonut, että tämän kaltaisen aiheuttaja vastaa -periaatteen tulisi olla yleisemminkin taajuuksien häiriöiden yhteydessä noudatettava lähtökohta.

Digita toteaa, että antenni-tv:n verkko-operaattori Digitan velvollisuuksiin ei kuulu tuulivoimaloiden tv-lähetyksille aiheuttamien häiriöiden korjaaminen, vaan vastuu kuuluu häiriöiden aiheuttajalle. Näin ollen tuulivoimahankkeesta vastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma häiriöiden estämiseksi ja poistamiseksi sekä otettava vastuu häiriöiden poistamisesta sekä niistä aiheutuvista kustannuksista.

Digita toteaa, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt ja niiden vaikutukset ja vaikutusalueet voidaan riittävällä suunnittelulla nykyisin ennustaa. Tämän lausunnon kohteena oleva tuulivoimahanke voi muodostaa häiriöitä yhteisvaikutuksena toisien tuulivoimahankkeiden kanssa. Häiriön poistokeinoja toteutettaessa on otettava huomioon myös alueen muut mahdolliset tuulivoiman rakentamishankkeet.

Lisäksi Digita toteaa, että tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden hoitamisessa ei valitettavasti ole alalle syntynyt yleisiä käytäntöjä. Tuulivoimaloiden aiheuttamat häiriöt voivat pahimmillaan estää kokonaan antenni-tv signaalin vastaanoton. Erityisesti tilanteessa, jossa olemassa olevan tv- ja radiolähetysaseman lähistölle sijoitetaan useita tuulivoimaloita, voidaan pahimmassa tapauksessa ajautua tilanteeseen, jossa tv-signaalin eteneminen estyy kokonaan.

Sen vuoksi onkin erityisen tärkeää, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt pyritään välttämään hyvissä ajoin etukäteen jo voimaloiden suunnitteluvaiheessa tuulivoimaloiden ja verkko-operaattoreiden välisellä yhteistyöllä. Ellei näin tehdä, riskinä on, että tuulivoimaloiden roottoreiden kotitalouksien tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt jäävät korjaamatta ja kotitalouksien kärsittäviksi. Tästä on jo olemassa valitettavia esimerkkejä (esim. Pori Peitto). Tuulivoimayhtiöt tulee siten jo kaavoitus- ja rakennuslupavaiheessa velvoittaa huolehtimaan siitä, että tuulivoimalat sijoitetaan alueelle siten, että häiriöitä kotitalouksien antenni-tv:n vastaanotolle ei aiheudu. Viranomaisten tulisi päätöksessään tuoda selvästi esiin myös se, että mikäli huolellisesta ennakkosuunnittelusta huolimatta tuulivoimalat kuitenkin aiheuttavat häiriöitä tv-vastaanotolle, tulee niiden myös huolehtia häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.

Digita suhtautuu myönteisesti tuulivoiman käyttöön energianlähteenä. Jo toteutetut tuulivoimalat ovat kuitenkin osoittaneet, että tv-lähetysasemien jälkeen rakennetut tuulivoimapuistot voivat aiheuttaa olennaisia häiriöitä tv-vastaanottoon. Mahdollisten tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden korjaaminen ei kuulu Digitan velvollisuuksiin ja televisiovastaanoton varmistamiseksi alueella on erittäin tärkeätä, että tuulivoimatoimija huolehtii aiheuttamiensa häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.

[Elisa Oyj](#)

Emme ole hanketta vastaan, pyydämme kuitenkin huomioimaan Elisan teleliikenteelle aiheutuvat haitat. Kyseisen hankkeen vaikutusalueelle ei jatkossa voida rakentaa radiolinkkijärjestelmiä. Alla alueen läheisyydessä olevat linkkijänteemme vihreällä värillä.

TÄSSÄ KARTTA

[Etelä-Pohjanmaan liitto](#)

Hankkeesta vastaavana on OX2, joka suunnittelee 7 tuulivoimalan rakentamista Kauhavan Salo-Ylikosken alueelle. Salo-Ylikosken tuulivoimahankkeelle on laadittu tuulivoimayleiskaava, joka on hyväksytty Kauhavan kaupunginvaltuustossa 18.6.2018. Kaava on tullut voimaan 22.1.2021. Myös tuulivoimaloiden rakennusluvut ovat lainvoimaiset. Tuulivoimayleiskaava mahdollistaa enintään 7 kokonaiskorkeudeltaan 217 metrisen tuulivoimalan rakentamisen alueelle. Yleiskaavassa ei rajoiteta alueelle sijoitettavien voimaloiden yksikkötehoa eikä hankkeen kokonaistehoa. Yleiskaavan valmistelun yhteydessä hankkeesta tehtiin YVA-tarveharkinta, jossa todettiin, ettei tarvetta YVA-menettelylle ole.

Salo-Ylikosken tuulivoimahankkeen suunnittelu on aloitettu 2014, jonka jälkeen tuulivoimaloiden tekninen kehitys on ollut nopeaa. Nykyisin käytössä olevat voimalamallit ovat tehokkaampia ja usein hiljaisempia kuin vanhat voimalaitosmallit. Hankevastaava suunnittelee alueelle nyt kaavan mukaisten, mutta uudenaikaisempien ja suurempitehoisempien tuulivoimaloiden rakentamista kuin mitä hyväksytyssä ja lainvoimaisessa tuulivoimayleiskaavassa on aiemmin tarkasteltu.

Ympäristövaikutusten arviointi (YVA) käynnistetään hankkeelle, koska suunnitellun tuulipuiston kokonaisteho ylittää ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain mukaisen rajan (45 MW). Hankevastaavan tavoitteena on toteuttaa hanke voimassa olevalla kaavalla, eikä tähän YVA-menettelyyn liity kaavoitusta.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellaan kahdesta eri hankevaihtoehdosta (VE 0+ ja VE 1) aiheutuvien muutosten suuruutta suhteessa Salo-Ylikosken tuulivoimayleiskaavassa tutkittuun vaihtoehtoon (VE0).

- Vaihtoehtoehdossa VE0 hankealueelle suunniteltu tuulipuisto toteutetaan 22.1.2021 voimaan tulleen Salo-Ylikosken tuulivoimayleiskaavan mukaisesti. Salo-Ylikosken alueelle rakennetaan enintään 7 voimalan tuulipuisto. Tuulivoimalan kokonaiskorkeus on 217 metriä, napakorkeus on 149 metriä ja roottorin halkaisija 136 metriä. Tuulivoimalan yksikköteho on 2,5–4,0 MW ja melumallinnuksessa tutkittu äänitehotaso 105,5 dB. Tuulivoimaloilla on lainvoimaiset rakennusluvat. Tämä vaihtoehto toimii ympäristövaikutusten arvioinnin vertailuvaihtoehtona. Vaihtoehdon vaikutukset on pääosin arvioitu osayleiskaavaselostuksessa, josta arvioinnit on tuotu YVA-selostukseen ja täydennetty/muokattu niitä tarpeellisin osin.
- Vaihtoehtoehdossa VE0+ hankealueelle rakennetaan enintään 7 tuulivoimalan tuulipuisto, jossa tuulivoimalan kokonaiskorkeus on 220 metriä, napakorkeus 130–145 metriä ja roottorin halkaisija 150–180 metriä. Tuulivoimalan teho on noin 5–10 MW ja melumallinnuksessa tutkittava äänitehotaso 107 dB.
- Vaihtoehdossa VE1 hankealueelle rakennetaan enintään 7 tuulivoimalan tuulipuisto, jossa tuulivoimalan kokonaiskorkeus on 240 metriä, napakorkeus 145–160 metriä ja roottorin halkaisija 160–190 metriä. Tuulivoimalan teho on noin 5–10 MW ja melumallinnuksessa tutkittava äänitehotaso 109 dB.

Tuulipuisto liitetään omalla uudella sähköasemalla Fingrid Oyj:n 110 kV voimajohtoon hankealueen länsipuolella noin 2,4 kilometrin etäisyydellä. Sähkönsiirto uudelle sähköasemalle toteutetaan maakaapelein. Tuulivoimaloiden välinen sähkönsiirto toteutetaan maakaapelein, jotka sijoitetaan pääasiassa huoltoteiden yhteyteen kaivettaviin kaapeliojiin.

Lausuntonaan Etelä-Pohjanmaan liitto antaa seuraavaa:

Kappaleesta 5.2.1 Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava tulee poistaa lause ”Etelä-Pohjanmaan maakuntahallitus päätti 18.4.2011 asettaa vireille maakuntakaavan uudistamisen”.

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050

YVA-selostuksessa on tuotu hyvin esiin Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050:n valmistelutilanne ja maakuntakaavaluonnoksessa hankealueelle ja sen vaikutusalueelle sijoittuvat merkinnät.

Etelä-Pohjanmaan liitto tuo esiin, että maakuntakaavaluonnoksessa osoitetut aurinkoenergian tuotantoon soveltuvien alueiden merkinnät poistetaan maakuntakaavasta kaavaehdotusvaiheessa. Aurinkovoiman toteuttamista ohjataan jatkossa koko maakuntaa koskevalla suunnittelumääräyksellä, jonka sisältöä tarkistetaan kaavaehdotukseen.

Maakuntakaavaluonnoksessa osoitettuun Salo-Ylikosken tuulivoimaloiden alueeseen ei kaavaluonnoksesta saadun palautteen perusteella ole tulossa muutoksia kaavaehdotukseen. Myöskin maakuntakaavan tuulivoimaloiden alueiden seudullisuuden raja tullaan pitämään seitsemässä voimalassa maakuntahallituksen 23.5.2023 hyväksymän yleisvastineen mukaisesti. Salo-Ylikosken tuulivoimaloiden alueelle ei ole maakuntakaavassa annettu aluekohtaista suunnittelumääräystä. Kaikkia maakuntakaavan tuulivoimaloiden alueita koskeva suunnittelumääräys oli kaavaluonnoksessa: Tuulivoimaloiden alueen suunnittelussa on otettava huomioon rakentamisen ja käytön aikaiset vaikutukset asutukseen, liikenneväyliin ja liikennejärjestelyihin, maisemaan, kulttuuriperintöön, virkistykseen, elinkeinoihin, pohjavesiin ja luontoarvoihin. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueella pesivään, aluetta säännöllisesti käyttävään ja alueen yli muuttavaan linnustoon, sekä huomioida Natura 2000 –verkostoon kuuluviin alueisiin kohdistuvat vaikutukset. Lisäksi on otettava huomioon tuulivoimatuotannon yhteisvaikutukset. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee turvata lentoliikenteen ja puolustusvoimien toimintaedellytykset sekä ottaa huomioon puolustusvoimien toiminnasta, kuten tutkajärjestelmistä, valvontasensoreista ja radioyhteyksien turvaamisesta, johtuvat rajoitteet.

Tuulivoimaloiden alueen liittämässä sähköverkkoon on ensisijaisesti pyrittävä hyödyntämään olemassa olevia johtokäytäviä.

YVA-selostuksen mukaan hankkeen teknistä suunnittelua tehdään samaan aikaan YVA:n kanssa. Tavoitteena on saada YVA-prosessi ja tekninen suunnittelu valmiiksi vuonna 2023, ja aloittaa alueen rakentaminen sekä ensimmäisten tuulivoimaloiden pystytys vuonna 2024. Alue on voimassa olevan maakuntakaavan mukainen (alle 10 tuulivoimalan alue) ja yleiskaava on tullut voimaan 2021. Myös tuulivoimaloiden rakennusluvut ovat lainvoimaiset. Alue on osoitettu tuulivoimaloiden alueena päivitettävänä olevassa maakuntakaavassa, jossa se kaavan tämänhetkisen valmistelutilanteen mukaisesti on seudullinen tuulivoimaloiden alue (vähintään 7 voimalaa). Voimassa oleva maakuntakaava ja valmistelussa oleva maakuntakaava eivät aseta esteitä hankkeen toteuttamiselle.

Kulttuuriympäristö

YVA-selostuksessa on huomioitu Etelä-Pohjanmaan liiton YVA-ohjelman antaman lausunnon mukaisesti maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden ja rakennettujen kulttuuriympäristöjen uusimmat inventointitiedot ja hankkeen vaikutusten arviointia on tehty myös suhteessa niihin. Maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet on osoitettu Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050:n kaavaluonnoksessa uusimpien inventointien (v. 2013-2014) mukaisina, eikä niihin ole kaavaluonnoksesta saadun palautteen perusteella tulossa muutoksia, eli maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet osoitetaan inventointien mukaisina myös kaavaehdotuksessa. Maakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin on tulossa jonkin verran tarkistuksia ennen kaavaehdotusta.

YVA:n mukaan hankkeen lähialueelle sijoittuvalle Välimäen talojen maakunnallisesti arvokkaalle kulttuurihistorialliselle ympäristölle ja uuden inventoinnin mukaiselle Purmojoen viljelylakeuden maisema-alueelle vaikutukset ovat kohtalaisen merkittävät haitalliset. Arvio on sama myös hankkeen lähialueen asutukselle. Hankkeen väli- ja kaukoalueella vaikutusten arvioidaan olevan vähäisiä tai hyvin vähäisiä. YVA:n mukaan ”Välimäen talojen kulttuurihistorialliseen ympäristöön kohdistuvat maisemalliset vaikutukset on tuulivoimayleiskaavoituksen yhteydessä arvioitu kohtalaisiksi. Vaikutuksien laajuus, luonne ja merkittävyys Välimäen talojen kulttuuriympäristöön on hyväksytty tuulivoimayleiskaavan hyväksymisen yhteydessä. Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050 luonnoksen mukainen päivitetyn Välimäen talot - aluerajauksen (Purmonjoen viljelylakeus) myötä vaikutuksen merkittävyys maisemaan kasvaa hieman”. Arvioinnin mukaan vaikutukset ovat lähes samanlaisia eri hankevaihtoehdoilla. Etelä-Pohjanmaan liitto pitää hankkeen aiheuttamien maisemavaikutusten arviointia riittävänä ja toteaa, että sen perusteella hankkeesta ei aiheudu suuria maisemavaikutuksia valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaille maisema- tai kulttuuriympäristöalueille. YVA:ssa on tuotu esiin vaikutusten lieventämistoimenpiteitä, joita on osin jo sovellettu yleiskaavassa, ja joita tulee hankkeen edetessä edelleen harkita otettavaksi käyttöön.

Maisemaan kohdistuvien yhteisvaikutusten arviointia tulee Etelä-Pohjanmaan liiton mukaan täydentää. Arvioinnissa on huomioitu vaikutusalueen hankkeet ja arvoalueet, myös Etelä-Pohjanmaalla tehdyt uusimmat inventoinnit. YVA:n mukaan ”Arvoalueista merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050 luonnoksessa esitetyille Purmonjoen viljelylakeukset -arvoalueelle ja jonkin verran Välimäen talot -arvoalueelle. Suolinevan ja Isonnevanmäen voimalat ovat joko lähempänä näitä arvoalueita tai yhtä lähellä, kuin Salo-Ylikosken hankealue. Tämä tarkoittaa, että alueella erottuu selkeästi useampi voimala kolmelta eri hankealueelta”. Yhteisvaikutusten arvioinnista kuitenkin puuttuu sanallinen kuvaus siitä, millaisia ja miten voimakkaita yhteisvaikutusten arvioidaan olevan. Asiaa on tuotu joidenkin alueiden osalta esiin yhteenvedossa koko vaikutusten arvioinnista (taulukko 29), mutta arviointia tulee täydentää myös yhteisvaikutusten arvioinnin kappaleeseen 13.

[Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos ei lausu](#)

Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitoksella ei ole huomauttamista tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Fingrid ei lausu

Meillä ei ole lausuttavaa YVA-selostuksesta.

Ilmatieteen laitos ei lausu

Kuten laitos on todennut lausunnossaan (534/03.00.02/2022), 11.12.2022, Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa Salo-Ylikosken tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä laitoksen säätutkasta.

Kauhavan kaupunki

Valmistelijana rakentamispäällikkö ja ympäristöasiantuntija

ELY-keskus pyytää Kauhavan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta / rakennusvalvonnalta lausuntoa Salo-Ylikoski tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (asia EPOELY/2566/2022). Asiakirjat ovat luettavissa osoitteessa: www.ymparisto.fi/saloylikoskentuuivoimaYVA

OX2 suunnittelee maksimissaan 7 tuulivoimalan rakentamista Kauhavan Salo-Ylikosken ympäristöön Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan rajalle. Hankealueen laajuus on noin 570 hehtaaria ja maasto on suurilta osin talousmetsäaluetta, joka rajautuu Saukkonevan ja Rajanevan suoalueisiin. Hankealueen lähimmät asuin- ja lomarakennukset sijaitsevat noin kahden kilometrin etäisyydellä suunnitelluista voimalapaikoista.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellaan kahta eri hankevaihtoehtoa (VE 0+ ja VE 1) ja verrataan muutosten suuruutta suhteessa Salo-Ylikosken tuulivoimayleiskaavassa tutkittuun vaihtoehtoon (VE 0). Lisäksi huomioidaan sähkönsiirron ympäristövaikutukset.

VE 0: Tuulipuisto toteutetaan 22.1.2021 voimaan tulleen Salo-Ylikosken tuulivoimayleiskaavan mukaisesti. Alueelle rakennetaan enintään 7 voimalan tuulipuisto. Voimaloiden kokonaiskorkeus on 217 m, napakorkeus 149 m ja roottorin halkaisija 136 m. Tuulivoimalan yksikköteho on 2,5-4,0 MW ja äänitehotaso 105,5 dB. Tälle vaihtoehdolle on lainvoimaiset rakennusluvut.

VE 0+: Alueelle rakennetaan enintään 7 tuulivoimalaa, joiden kokonaiskorkeus on 220 m, napakorkeus 130-145 m ja roottorin halkaisija 150-180 m. Tuulivoimalan yksikköteho on noin 5-10 MW ja äänitehotaso 107 dB.

VE 1: Alueelle rakennetaan enintään 7 tuulivoimalaa, joiden kokonaiskorkeus on 240 m, napakorkeus 145-160 m ja roottorin halkaisija 160-190 m. Tuulivoimalan yksikköteho on n. 5-10 MW ja äänitehotaso 109 dB.

Sähkönsiirto tapahtuu maakaapelein tuulivoimaloiden välillä sekä 2,4 km etäisyydellä sijaitsevalle tuulipuiston omalle sähköasemalle, josta se liitetään Fingrid Oyj:n 110 kV voimajohtoon. Sähköasemalle on myönnetty rakennuslupa 5.10.2022.

Tuulivoimaloille on mahdollista myöntää ympäristölupa naapuruussuhdelain (26/1920) ja haittaa aiheuttavien melu- sekä välkevaikutusten perusteella (ympäristönsuojelulain 527/2014 27.2 § kohta 3). Lähtökohtaisesti tuulivoimalat pyritään sijoittamaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisilla menettelyillä niin, että arvioidut melu- ja välkevaikutukset jäävät alle ohjearvojen eikä ympäristölupaa tarvittaisi. Ympäristölupantarve arvioidaan kuitenkin tapauskohtaisesti.

Salon-Ylikoski tuulivoimahankkeen YVA-selostuksen yhteydessä esitettyjen melu- ja välkemallinnusten perusteella, hanke ei vaadi ympäristölupaa. Jos melu- ja välkehaittoja todetaan esiintyvän arvioitua enemmän ja ne aiheuttavat naapuruussuhdelain 17 §:n mukaista kohtuutonta rasitusta, tuulivoimaloille voidaan myöntää ympäristölupa tai antaa ympäristönsuojelulain 180 §:n mukainen yksittäinen määräys jälkikäteen.

Mikäli rakentamisessa halutaan poiketa kaavasta tai muista maankäyttö- ja rakentamislain säännöksistä, määräyksistä, kielloista tai muista rajoituksista, tarvitaan ennen rakennuslupaa poikkeamispäätös. Poikkeamispäätöstä haetaan kunnalta. Kauhavan kaupungissa poikkeamispäätöksen antaa poikkeamislupatoimikunta.

Poikkeaminen ei saa aiheuttaa haittaa kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle. Se ei myöskään saa vaikeuttaa luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista eikä rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista.

Poikkeamista ei saa myöntää, mikäli se johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Tutkittaessa Salo-Ylikosken tuulivoimahankkeen YVA selvityksiä, on niiden oltava riittävän kattavia, että selvitysten perusteella on mahdollista myöntää poikkeaminen Salo-Ylikosken tuulivoimaosayleiskaavan määräyksistä

Esittelijä tekninen johtaja

Päätösehdotus Kauhavan kaupungin ympäristölautakunta pitää selvityksiä riittävinä, kun ELY-keskus on ne hyväksynyt.

Päätös Ympäristölautakunta hyväksyi yksimielisesti teknisen johtajan ehdotuksen.

[Liikenne- ja viestintävirasto Traficom](#)

Salon-Ylikosken tuulivoimahankkealue sijoittuu Kokkola-Pietarsaaren lentoaseman lähestymisalueelle, jossa on asetettu korkeusrajoitus. YVA-selostuksen mukaan alueelle on haettu lentoestelausunnot seitsemälle 230 metriä korkealle tuulivoimalalle. Lausunnon mukaan esteillä ei ole vaikutusta lentoaseman esterajoituspintoihin, mutta tekstissä ei ole mainintaa onko vaikutusta lentoliikenteen sujuvuuteen, joka pitäisi myös käydä ilmi lausunnoista. Kyseisten lausuntojen valmistumisen jälkeen on Kauhavan lentopaikalle hyväksytty kaksi lentomenetelmää. Voimaloiden mahdollinen vaikutus näihin menetelmiin ja samalla voimaloiden hyväksyttävyyteen on selvitettävissä Fintraffic Lennonvarmistus Oy:ltä.

[Luonnonvarakeskus](#)

Pyydettyinä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan. Lausunnoissaan Luke keskittyy Metsästyksilain (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Luonnonvarakeskus näkee puutteena sen, että tämän hankkeen YVA-prosessissa ei käytetä ajantasaista tietoa linnustosta ja sitä ei annetuista lausunnoista huolimatta ole päivitetty. Käytetyt linnustonselvitykset eivät välttämättä kuvaa alueen nykytilaa.

Hankealueelle aiemmin tehdyt kanalintukartoitukset ovat kuitenkin tärkeitä ja niiden tulokset tulee huomioida voimaloiden sijoittelussa. Metsäkanalintujen kartoituksia suunniteltaessa on hyvä tiedostaa myös se, että metsäkanalinnut pesivät myös tavallisessa talousmetsässä. Karkea selvitys pelkästään soidinpaikoista ei välttämättä kuvaa alueen metsäkanalintukantaa tarpeeksi. Mahdollisten vaikutusten lieventämiseksi tulisi esim. tornien rakenteissa käyttää huomioratkaisuja. Lisäksi on syytä ajoittaa rakentamistoimet lisääntymisajan ulkopuolelle.

Kanalintukartoitusten osalta tulee myös huomioida, että kanalinnuilla on voimakkaat vuosien väliset vaihtelut kannansuuruudessa. Yhden vuoden aineisto on altis satunnaisvaihtelulle. Tällöin tulosten tulkinnessa ja johtopäätöksissä on syytä olla varovainen.

Hankealueen läheisyydessä on metsäpeuran talvilaitumia. Metsäpeuraa ei ohjelmavaiheessa huomioitu ollenkaan, mutta tähän selostusvaiheeseen on otettu tarkasteluun myös metsäpeura. Hankkeen vaikutuksia metsäpeuraan tarkastellaan kuitenkin puutteellisesti.

Metsäpeuralle tärkeiden suo- ja metsävaltaisten Natura2000 -alueiden ja tuulivoiman väliin tulisi jättää n. 5 km suoja-alue (ks. Skarin ym. 2018).

Natura2000 alueiden läheisyyteen sijoittuvassa tuulivoimarakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota sellaisiin herkkiin lajeihin, joiden tilankäyttö on laajaa ja/tai joiden laadukkaista elinympäristöistä on Suomessa puute. Suo- ja metsävaltaisten Natura2000 alueiden sisälle tai läheisyyteen on vältettävä rakentamista teitä, sähkölinjoja tai muita infraa, koska ne heikentävät ko. alueen luontoarvoja erityisesti metsäpeuran näkökulmasta. Mitä enemmän alueella tai sen välittömässä läheisyydessä (5 km) säteellä on erilaisia lineaari- tai muita rakenteita, sitä enemmän luonnontilainen alue ja sen laatu metsäpeuran elinympäristönä heikkenee (esim. Wittmer ym. 2007, Whittington ym. 2011 ja anon. raportti 2022). On myös hyvä huomioida, että metsäpeuran levinneisyysalueella Natura-alueiden suojeluperusteisiin on tulossa tarkennuksia metsäpeuran osalta.

Suurpetojen osalta Luke näkee, että hankkeessa tehdyt selvitykset mahdollistavat vain karkean arvion ko. lajien esiintymisestä alueella. Alueen merkitystä näiden lajien lisääntymis- ja levähdysalueina, ei voida tässä hankkeessa tehtyjen selvitysten avulla määrittää.

Luke näkee puutteena myös sen, että selostuksessa keskitytään eläinlajiston osalta vain lyhytaikaisiin välttelyvaikutuksiin, eikä ole referoitu pitkän aikavälin vaikutuksia. Tutkimustietoa teollisesta rakentamisesta on olemassa ja koska tuulivoimaa rakennetaan pitkällä tähtäimellä, vuosikymmeniksi, tulee vaikutukset huomioida myös pitkällä tähtäimellä.

Luke huomauttaa, että tuulivoiman vaikutuksista eläinlajistoomme on toistaiseksi vain vähän tietoa. On tärkeää tiedostaa, että vaikutusten mitta saattaa poiketa näistä selostuksessa tehdyistä arvioista, mikäli tuulivoiman vaikutukset ja mm. useiden alueella olevien tuulivoimapuistojen yhteisvaikutukset lajeille laajassa mittakaavassa osoittautuvat merkittävämmäksi. Osalla lajeista mahdollinen vaikutusalue (yhteisvaikutukset) saattaa olla hyvin laaja. Tilanne on tällainen, kun samoille reviireille ja lajin esiintymisalueille (esim. susi, karhu, metsäpeura) suunnitellaan useita tuulivoimahankkeita. Luke näkee, että yhteisvaikutusten tarkastelu on selostuksessa riittämätön.

Lausunnon tiivistelmä

Kanalinnuilla on voimakkaat vuosien väliset vaihtelut kannansuuruudessa. Yhden vuoden aineisto on siten altis satunnaisvaihtelulle. Tällöin tulosten tulkinnassa ja johtopäätöksissä on syytä olla varovainen. Tuulivoimaloiden vaikutus metsäkanalintuihin ei välttämättä ulotu vain rakentamisen ajalle ja alueelle. Selostuksessa hankkeen vaikutukset riistaeläimille arvioidaan vähäisiksi. Lisäksi arvioidaan lajien sopeutuvan tuulivoimaan rakennusvaiheen jälkeen. Tuulivoiman vaikutuksista eläinlajistoomme on toistaiseksi vain vähän tietoa. Vaikutusten mitta saattaakin siten poiketa tästä selostuksessa annetusta arviosta, mikäli tuulivoiman vaikutukset ja mm. useiden alueella olevien tuulivoimapuistojen yhteisvaikutukset lajeille laajassa mittakaavassa osoittautuvat merkittävämmäksi. Luke huomauttaa myös, että osalla lajeista mahdollinen vaikutusalue (yhteisvaikutukset) saattaa olla hyvin laaja. Tilanne on tällainen, kun samoille reviireille ja lajin esiintymisalueille (esim. susi, karhu, metsäpeura) suunnitellaan useita tuulivoimahankkeita. Hankkeessa tulee kiinnittää huomiota riittäviin etäisyyksiin sekä muiden tuulivoima-alueiden että Natura-alueiden välissä.

Nykarleby stad, Stadsstyrelsen

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten (NTM-centralen, EPOELY), kontaktmyndighet vid bedömningsförfaranden har begärt utlåtande av Nykarleby stad angående ett vindkraftsprojekt i Kauhava, Salo-Ylikoski. OX2 har initierat projektet och miljökonsekvensbeskrivningen har uppgjorts av konsult Ramboll. Den uppgjorda miljökonsekvensbeskrivningen är framlagt till påseende under tiden 2.8.2023 - 15.9.2023 och hela bedömningsprogrammet, inklusive bilagor, finns på kontaktmyndighetens hemsida: <https://www.ymparisto.fi/sv/medverka/miljokonsekvensbedomning/saloylikoski-vindkraftsprojekt-kauhava>

På området har uppgjorts en vindkraftsgeneralplan som har vunnit laga kraft i januari 2021 och bygglov har beviljats och vunnit laga kraft för 7 vindkraftverk med en totalhöjd på 217 meter. I planprocessen översteg parkens sammanlagda effekt inte 45 MW och ett MKB förfarande var då inte aktuellt. Därtill har det beviljats

undantag för vindkraftverk med en totalhöjd om 220 meter, som har vunnit laga kraft 1.7.2022. Projektet berör ett stort markområde på ca 570 ha och området är beläget ca 30 km norr om Kauhava centrum, i närheten till Nykarleby kommungräns. Vindkraftsområdet ingår inte i Södra Österbottens landskapsplan, men området anvisas som ett vindkraftsområde i planutkastet för Södra Österbottens landskapsplan 2050, som var framlagt till påseende vintern 2023.

Projektet har granskats utgående från två alternativ; VE0+ och VE1. Projektalternativen jämförs mot alternativ VE0, som motsvarar delgeneralplanen för Salo-Ylikoski. VE0+ undersöks med en max höjd på 220m och VE1 med en max höjd på 240m. De båda alternativen planeras med max 7 kraftverk med en nominell enhetseffekt på max 10 MW. I projektet ingår även en granskning av elöverföringen till stamnätet. Vindparken ansluts till Fingrid Oy:s 110 kV kraftledning vid en egen, ny elstation ca 2,4 km väster om projektområdet i Nykarleby kommun. Elstationen har beviljats bygglov av miljö- och byggnadsnämnden (MBN) i Nykarleby den 5.10.2022. Elöverföringen till den nya elstationen kommer att ske med jordkablar.

Tekniska avdelningen (TA) anser att beskrivningen är välgjord och inte innehåller några väsentliga brister. Betydande utredningar har gjorts som beslutsunderlag för processen och vad beträffar de allmänna miljöaspekterna torde miljöenheten vid MBN främst utvärdera dessa för stadens del.

TA anser i korthet följande om MKB-beskrivningen över Salo-Ylikoski vindkraftsområde:

- Nykarleby stad påpekade i sitt utlåtande över MKB-programmet att antalet vindkraftverk för Sandbacka delgeneralplan i Nykarleby bör korrigeras till 10 vindkraftverk. TA konstaterar att en korrigerings av antalet kraftverk inte har gjorts till MKB-beskrivningen.

Stadsdirektörens förslag

Stadsstyrelsen avger i enlighet med tekniska avdelningen ovanstående utlåtande över MKB-beskrivningen för utbyggnad av vindkraft; Salo-Ylikoski vindkraftspark.

Behandling

Beslut

Förslaget godkändes.

LIITTEENÄ SAMMANDRAG

[Pedersöre, miljöhälsan Kallan ympäristöterveys ei lausu](#)

Miljöhälsan Kallan inga kommentarer om MKB-beskrivningen för Salo-Ylikoski vindkraftspark.

[Pohjanmaan museo ei lausu](#)

Tiedoksi, että Pohjanmaan museo ei näe tarvetta lausua ja että museo on ollut tästä yhteydessä Etelä-Pohjanmaan alevastuumuseoon, jonka harkinnan varaan lausuminen siis jää.

[Puolustusvoimat, 2. logistiikkarykmentti](#)

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on 1. viiteasiakirjalla pyytänyt Puolustusvoimien lausunnon Kauhavan kaupunkiin sijoittuvan Salo-Ylikosken tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (2.viite). Hankealueella on voimassa tuulivoimayleiskaava, joka mahdollistaa seitsemän enintään 217 metriä korkean tuulivoimalan rakentamisen. YVA-menettelyssä tarkastellaan tuulivoimaloiden enimmäiskorkeuden ja tehon kasvattamista siten, että tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus olisi enintään 240 metriä.

Puolustusvoimien lausunto

Ympäristövaikutusten arvioinnissa on käsitelty hankkeen vaikutuksia Puolustusvoimien toimintaan. YVA-selostuksen luvun 11.2 mukaan Puolustusvoimat on antanut myönteisen lausunnon yhteensä seitsemälle 220

metriä korkealle tuulivoimalalle. YVA-selostuksessa todetaan lisäksi, että lausunnon antamisen jälkeen hankesuunnitelma on muuttunut YVA-menettelyn yhteydessä tarkasteltavien voimaloiden kokonaiskorkeuden (hankevaihtoehto VE1) osalta.

Edellä todetun perusteella Puolustusvoimat toteaa, että YVA-selostuksen taulukossa 7 esitetty ilmaus "Hankkeella on puolustusvoimien hyväksyntä." ei koske hankevaihtoehtoa VE1.

Jos hankkeessa toteutettavien tuulivoimaloiden lukumäärä on suurempi, tuulivoimalat ovat yli 10 metriä korkeampia tai sijoittelu poikkeaa yli 100 metriä hyväksyttävyysslausunnon mukaisista tiedoista, Pääesikunnalta tulee saada uusi lausunto hankkeen hyväksyttävyydestä ja selvitystarpeista. Hankevastaavan tulee saada ajantasaisiin hanketietoihin perustuva, myönteinen Pääesikunnan hyväksyttävyysslausunto ennen tuulivoimaloiden rakentamisen mahdollistavan kaavan hyväksymistä,

Puolustusvoimilla ei ole muuta huomautettavaa hankkeen YVA-menettelyyn.

Yhteyshenkilöt

2. Logistiikkarykmentti vastaa Puolustusvoimien alueidenkäytön edunvalvonnasta Etelä-Pohjanmaan alueella. Lausuntopyyntöt ja kutsut neuvotteluihin tulee lähettää sähköpostilla kirjaamo.2logr@mil.fi tai 2. Logistiikkarykmentin esikunta (2LOGRE), PL 1000, 20811 TURKU. Alueellisina yhteyshenkilöinä maankäyttö- ja kaavoitusasioissa toimivat kiinteistöpäällikkö ja kiinteistötekniikko.

Seinäjoen kaupunki, Museopalvelut

Hankkeen kuvaus

OX2 suunnittelee enintään seitsemän tuulivoimalan rakentamista Kauhavan Salo-Ylikosken alueelle. Hankealue sijoittuu noin 30 kilometriä Kauhavan keskustajamasta pohjoiseen. YVA-menettelyssä tarkastelluissa vaihtoehtoisissa tuulivoimaloiden enimmäiskorkeus on 240 m, roottorin halkaisija enintään 190 m ja yksikköteho enintään 10 MW. Hanke liitetään omalla uudella sähköasemalla Fingrid Oyj:n 110 kV voimajohtoon hankealueen länsipuolella noin 2,4 kilometrin etäisyydellä. Sähköasemalle on myönnetty rakennuslupa 5.10.2022. Sähkönsiirto uudelle sähköasemalle toteutetaan maakaapelein, jotka kaivetaan maahan vähintään noin 0,7 metrin syvyyteen ja ne sijoitetaan vuokratun kiinteistön reunaan. Tuulivoimaloiden välinen sähkönsiirto toteutetaan maakaapelein, jotka sijoitetaan pääasiassa huoltoteiden yhteyteen kaivettaviin kaapeliojiin.

Arkeologinen kulttuuriperintö

YVA-selostuksen kohta 4.11. käsittelee muinaismuistolain (295/2963) 11 §:n mukaista kiinteän muinaisjäännöksen kajoamislupaa. Kohdan mukaan "Kiinteiden muinaismuistojen rauhoitusta valvoo muinaistieteellinen toimikunta ja muinaisjäännösten rajauksista ja mahdollisista määräyksistä päättää ELY-keskus." Seinäjoen museot pyytää tekemään seuraavat korjaukset kohtaan 4.11. Muinaistieteellisen toimikunnan tilalle on korjattava Museovirasto, joka on hoitanut muinaistieteellisen toimikunnan tehtäviä vuodesta 1972 lähtien. Muinaismuistolain 5 §:n ja 11a §:n mukaisesti kiinteiden muinaisjäännösten suoja-alueiden rajat vahvistaa ja muinaisjäännöksiä koskevat kajoamisluvat myöntää nykyään Museovirasto, ei ELY-keskus.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Hankealueen lähellä ei sijaitse valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita (VAMA 2021). Lähin valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (Purmonjokilaakson viljelymaisema) sijaitsee noin 14 kilometriä hankealueesta pohjoiseen ja lähin maakunnallisesti arvokas maisema (Lapuanjoen alajuoksun kulttuurimaisema) noin 12 kilometriä hankealueesta länteen. Hankealueelle ja sen lähiympäristöön ei sijoitu valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä (RKY 2009). Etelä-Pohjanmaan maakunnan

puolella lähin maakunnallisesti arvokas maisema-alue, Välimäen talot, sijaitsee Fräntilässä, noin 4, 5 kilometrin etäisyydellä hankealueen kaakkoispuolella.

Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaisiin kohteisiin ja lähimmille asutuille alueille kohdistuu kaikilla kolmella vaihtoehtoilla kohtalaisia tai vähäisiä vaikutuksia. Vaihtoehto VE 0+, jossa napakorkeus ja ylin lentoestevalo jäävät muita vaihtoehtoja alhaisemmaksi on vaikutuksiltaan lievin, myös suhteessa yleiskaavan mukaiseen vaihtoehtoon VE 0. Vaihtoehdossa VE1 ei vähäisestä lavan pituuden kasvusta aiheudu merkityksellisiä eroja kaavan mukaiseen vaihtoehtoon verrattuna. Merkittäviä maisemavaikutuksia ei aiheudu millään hankevaihtoehdolla.

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050:n luonnos ja sen tausta-aineistoksi laaditut maisema- ja rakennetun kulttuuriympäristön inventoinnit on huomioitu ja näkymäanalyysi tehty YVA-selostuksessa asianmukaisesti. Museo ilmoittaa kantanaan, että esitetty vaikutusarvio maisemaan ja rakennetun kulttuuriympäristöön on riittävä.

Suomen Erillisverkot Oy ei lausu

Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verko-operaattoripalvelut liiketoimintaan.

SLL Pohjanmaan piiri ry, Suomenselän lintutieteellinen yhdistys ry, Valokki ry.

YVA-selostus koskee OX2:n hanketta, jossa yhtiö aikoo rakentaa seitsemän tuulivoimalaa Kauhavan kaupungissa sijaitsevalle Salo-Ylikosken osayleiskaavan alueelle. Voimaloiden yksikköteho on 2.4–10 MW ja korkeus 217-240 m. Koska lähistöllä on jo toiminnassa yksi tuulivoimala, alueesta muodostuu kokonaisuudessaan laaja tuulivoiman teollinen tuotantoalue. Siten kyseessä ei ole mikään puisto, vaan puuton teollisuusalue, josta aiheutuu ympäristöön mm. meluhäiriötä, maisemahaittaa sekä metsien pirstoutumista, mikä vähentää siten luonnon monimuotoisuutta. Siksi Kauhavan Luontoyhdistys Valokki ry., Suomen Luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ja Suomenselän Lintutieteellinen Yhdistys ry. esittävät hankkeesta seuraavan lausunnon.

Edellä mainitut yhdistykset lausuvat painokkaasti, että Salo-Ylikosken tuulivoiman teollisen tuotantoalueen ympärillä, 20 km säteellä on tuotannossa, rakenteilla tai YVA/kaava noin 159 tuulivoimalalle (ks. ao. kartta). Näiden kaikkien tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen tulisi ehdottomasti tarkastella kokonaisuutena, mutta YVA-selostuksesta puuttuu kokonaan tällainen kokonaisvaltainen tarkastelu. Näin laajojen tuulivoiman teollisten tuotantoalueiden yhteisvaikutusten määrää ja laajuutta ei voida tietää tai ennustaa ilman perusteellista ja kokonaisvaltaista tutkimusta, varsinkin kun tuulivoima-alueet ovat tai tulevat olemaan lintujen tärkeän muuttoreitin varrella. Myös tutkittu tieto lähekkäin olevien tuulivoimaloiden melun vaikutuksesta ihmisiin ja muihin eliöihin puuttuu kokonaan YVA-selostuksesta. Uusi luonnonsuojelulaki astui voimaan 1.6.2023. Varovaisuusperiaatteen mukaan lain mukaisessa päätöksenteossa on kiinnitettävä huomiota luonnon monimuotoisuuden merkittävän vähenemisen uhkaan, vaikka tieteellistä varmuutta kielteisistä luontovaikutuksista ei vielä olisi.

TÄSSÄ KARTTA

Lausunnonalla olevan YVA-selvityksen pohjana olevat luonnonvaraisen kasvien ja eläinten selvitykset ovat suurelta osin noin kymmenen vuoden vanhoja. Jo aikaisemmissa lausunnoissa hankkeesta olemme todenneet, että ne ovat varsin pintapuolisia. Lisäksi on painokkaasti todettava, että ne ovat auttamatta vanhoja tämän YVA-selvityksen pohjaksi, eivätkä siten anna edes pohjatietoja YVA-arvioinnille. Uhanalaiset metsäpeurat (Rangifer tarandus fennicus) ovat erityisesti viiden viime vuoden aikana siirtynyt talvehtimaan ja ruokailemaan KantaKauhavan ja Korttesjärven jäkälämaille. Samoin EU:n luontodirektiivin suojaamat sudet ovat ilmeisesti perustaneet reviirinsä YVA-selvityksen hankealueelle. Siten näiden uhanalaisten nisäkkäiden esiintymistiedot tulee ehdottomasti selvittää luotettavasti YVA:n pohjaksi. Myös erittäin uhanalaisen huuhkajan (Bubo bubo) elinpiiri ja mahdollinen pesintä sijoittuu voimaloiden vaikutusalueelle, mutta tätäkään ei ole selvitetty. Tuulivoimaloiden negatiiviset vaikutukset huuhkajareviirien asuttamiseen ulottuvat

jopa viiden kilometrin säteelle voimalasta vertaisarvioidun tutkimuksen mukaan (Husby M. & Pearson, M. 2022: Wind Farms and Power Lines Have Negative Effects on Territory Occupancy in Eurasian Eagle Owls (*Bubo bubo*). *Animals* 2022, 12, 1089).

YVA-selostuksen kartasta on pääteltävissä, että suunnitellun Salo-Ylikosken teollisen tuulivoiman tuotantoalueen keskellä on lain suojaamaan Natura 2000-alueeseen kuuluva Pökkäsaaret, joka on boreaalisten luonnonmetsien suojelualue. Sen eteläpuolella on Salonneva, joka on Etelä-Pohjanmaan suoselvityshankkeen Loppuraportin (Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus) kohde no. 45. Avosuon pinta-ala on 95 ha, ja sen runsaimmat luontotyytit ovat ombrotrofinen lyhytkorsineva, minerotrofinen lyhytkorsineva ja rahkaräme. Salonneva luokitellaan keidassuona luonnontilaluokkaan 3. Salonneva kuuluu valtakunnalliseen soidensuojelun täydennysohjelmaan. Salonnevan maanomistaja on myös E-P:n ELY-keskuksen mukaan hakenut Salonnevaa soidensuojelualueeksi. Pökkäsaarten Natura-alue sekä Salonneva ovat keskeisen tärkeitä Kauhavan luonnon monimuotoisuuden turvaamisessa, koska Pökkäsaaret on ainoa boreaalisten vanhojen metsien suojelualue koko entisessä Korttesjärven kunnassa ja koska koko Kauhavan suurkunnan soista on jo yli 90% ojitettu metsän kasvatukseen tai pelloksi, tai niillä on toiminnassa oleva tai käytöstä poistettu turvetuotantoalue.

Lähin Salo-Ylikosken osayleiskaavan tuulivoimala on vain alle kilometrin päässä Salonnevasta koilliseen, ja Salonnevan eteläpuolelle on jo rakennettu Tuuliveikot Oy:ltä OX2:lle myyty tuulivoimala, joka on vain 800 m:n päässä Salonnevasta. Salonnevan luontotyyteistä ja pesimäaikaisesta ja muuttavasta linnustosta ei ole kuitenkaan tehty mitään kattavaa selvitystä tuulivoiman teolliseen tuotantoalueen osayleiskaavaan laatimisen ja hyväksymisen yhteydessä, eikä sitä ole myöskään YVA-selostuksessa. Myöskään tuulivoimaloiden aiheuttamia luonnonvaraisten eläinten törmäysriskejä ei ole selvitetty, saati sitten lähialueella jo toteutettujen ja suunniteltujen lukuisten tuulivoiman teollisten tuotantoalueiden yhdessä aiheuttamia törmäysriskejä sekä melu- ja välkehaittoja.

Salonneva on todennäköisesti erittäin tärkeä monien kahlaajien, hanhien, joutsenten ja kurkien muutonaikainen levähdyspaikka, joten tuulivoimaloiden vaikutukset Salonnevalla muuttaviin, lepäileviin ja ruokaileviin lintuihin olisi tullut selvittää perusteellisesti jo ennen osayleiskaavan hyväksymistä tai ainakin viimeistään lausunnolla olevaan YVA-ohjelmaan liittyen. Törmäysriskiä olisi voitu kartoittaa myös jo toiminnassa olevan tuulivoimalan osalta tutkijoiden päivittäisillä käynneillä erityisesti syys- ja kevätmuuton aikana, koska muuten törmäyksissä kuolleiden eläinten ruhot häviävät nopeasti näkymättömiin raadonsyöjien (kettujen, supikoirien, märeiden yms.) toimesta. Tällaista selvitystä ei ole kuitenkaan tehty tai liitetty YVA-selostukseen. Pohjois-Pohjanmaalla tehdyn selvityksen mukaan kanalinnut, kuten metso ja teeri, ovat suurimmassa törmäysvaarassa.

Jo valmistunut OX2:n omistuksessa oleva tuulivoimala on vain yhden kilometrin etäisyydellä Pökkäsaarten Natura 2000 alueesta, ja välissä on vielä avosuo, Salonneva, jonka etelälaidalla voimala on. Tämä lisää oleellisesti suolla ja Pökkäsaarten Natura-alueella pesivien, lepäilevien ja sen kautta muuttavien lintujen, mm. kahlaajien, hanhien, kurkien, joutsenten ja suurten petolintujen törmäysriskiä suunniteltujen suurvoimaloiden (napakorkeus 217–240 m) lapoihin. Lisäksi suolla ja Natura-alueella pesivät ja läpi vuoden elävät kanalinnut (mm. riekko, metso ja teeri) ovat törmäysvaarassa jo tähän yhteen suurvoimalaan, joten osayleiskaavan alueelle ei voida rakentaa yhtään uutta tuulivoimalaa, jotka ovat alle kilometrin päässä Pökkäsaarten Natura 2000 alueesta ja Salonnevasta.

Sekä Etelä-Pohjanmaan liitto että ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikkö ovat Kauhavan Luontoyhdistys Valokki ry:n lisäksi vaatineet osayleiskaavan aikaisemman käsittelyn vaiheissa, että Pökkäsaarten Natura 2000 alue tulee ottaa huomioon suunnittelussa. Tämä vaatimus ei kuitenkaan toteudu ollenkaan lausunnolla olevassa YVA-selostuksen vaihtoehtoissa, koska eteläisimmät tuulivoimalat on kaikissa vaihtoehtoissa sijoitettu vain 800 ja 1100 m:n etäisyydelle Pökkäsaarten Natura-alueesta ja Salonnevasta. Siksi vaadimme painokkaasti, että osayleiskaavan kahden eteläisimmän tuulivoimalan rakentamisesta tulee YVA-ohjelman käsittelyn yhteydessä ehdottomasti luopua tai ne täytyy siirtää vähintään 2 km:n etäisyydelle Natura-alueesta.

Pökkäsaaren Natura 2000 alueeseen kuuluvan Pikku Pökkäsaaren kohdalla OX2 aikoo YVA-ohjelmaan liitetyn selvityksen mukaan leventää alueen läpi kulkevaa tietä yli 200 metrin matkalla, koska suurten tuulivoimaloiden siipien kuljettaminen kaava-alueelle sitä vaatii. Tien varrella jouduttaisiin siten raivaamaan varttuneita koivuja, raitoja, mäntyjä ja kuusia huomattavan laajasti monen metrin leveydeltä yli 200 m:n matkalta. Tien varren raivaus heikentäisi merkittävästi Pökkäsaarten Natura 2000 alueen luontoarvoja, koska EU:n luontodirektiivin suojaaman liito-oravan ravinnokseen käyttämiä lehtipuita jouduttaisiin poistamaan. Siksi vaadimme painokkaasti, että Pökkäsaarten Natura 2000 alueen läpi kulkevaa tietä ei saa millään muotoa leventää. Voimaloiden siivet voidaan kuljettaa alueelle esim. lännestä päin, josta tuulivoiman teolliselle tuotantoalueelle on suunniteltu rakennettavaksi sähkön siirtolinjan maakaapeli. Voimaloiden siivet voidaan kuljettaa alueelle myös pohjoisen kautta tulevaa tietä.

Loppuyhteenvetona toteamme, että YVA-selostuksen vaihtoehto 0 (VE0) on ainoa mahdollinen. Siihenkin vaihtoehtoon täytyy kuitenkin tehdä muutoksia siten, että kaikki tuulivoimalat ovat vähintään kahden kilometrin etäisyydellä Pökkäsaarten Natura 2000 alueesta. Lisäksi ko. Natura alueen kohdalla tietä ei saa leventää.

Telia Oyj

Telia Finland Oyj:llä (Telia) ei ole hankkeesta huomautettavaa voimaloiden sijoituksista, mutta jatkossa hankkeen vaikutusalueelle ei voida rakentaa radiolinkkijärjestelmiä.

Sähkönsiirtojohtoista pitää tehdä tuulivoimahankkeen toimesta erikseen vaarajänniteselvitys lähellä olevien Telian kaapeleiden osalta (risteämät ja rinnakkain kulkevat johdot). Lisätietoja saa tarvittaessa sähköpostitse.

Varsinais-Suomen ELY-keskus, kalatalousviranomaisen ei lausu

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalousviranomaisen ei katso tarpeelliseksi antaa lausuntoa asiassa Ympäristövaikutusten arviointiselostus, Salo-Ylikosken tuulivoimahanke, Kauhava.

Väylävirasto

Väylävirasto esittää lausuntonaan seuraavaa:

Väylävirasto pyytää huomioimaan hankkeen jatkosuunnittelussa seuraavat asiat.

Väylävirasto pyytää ottamaan huomioon mahdolliset Väyläviraston suunnitteilla ja käynnissä olevat väyläverkon kehittämishankkeet, jotka löytyvät Väyläviraston verkkosivuilta: Väylähankkeiden suunnittelu ja rakentaminen.

Väylävirasto huomauttaa, että ajantasainen ohje on aina tarkistettava ohjeluettelosta Väyläviraston verkkosivuilta.

Maanteiden osalta lausuu tarkemmin Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen L-vastuualue.

Asiantuntijakommentit

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Alueidenkäyttö- ja pohjavesiyksikkö, Pohjaveden suojelun ryhmä

YVA-selostuksessa on riittävät ja oikeat tiedot hankealueen lähistölle sijoittuvista pohjavesialueista. Hankkeen suunniteltu sähköasema sijoitetaan Kainuunkankaan pohjavesialueen pohjoisreunalle ja sillä on jo voimassa oleva rakennuslupa.

Hankevaihtoehtojen välillä ei ole eroja pohjavesialueelle rakentamisen suhteen. Hankevaihtoehtojen VE0+ ja VE1 pohjavesivaikutukset eivät merkittävästi poikkea lainvoimaisen osayleiskaavan (VE0) mukaisesta hankkeesta.

[Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Vesistöyksikkö, Vesienhoitoryhmä](#)

Suunnitellun tuulivoimahankkeen lähin vesimuodostuma on Purmonjoki. Purmonjoen ekologinen tila on arvioitu Valtioneuvoston (2021) hyväksymässä vesienhoitosuunnitelmassa tyydyttäväksi. Vesienhoidossa vesimuodostumien tilan tavoitteena on hyvä tai erinomainen tila tai hyvässä tai erinomaisessa tilassa pysyminen.

Tietyt samoin kuin muut kaivutyöt ja rakenteisiin liittyvät kaivu- ja kuivatustyöt saattavat aiheuttaa eroosiota (kiintoaine ja ravinteet) sekä hydrologisia muutoksia ja pohjavesien laskusta. Nämä voivat vaikuttaa uomissa virtaavan veden määriin. Uomassa virtaavan veden määrän suurin vaikutus on sillä, jos veden määrä kriittisinä alivirtaamakausina laskee. Pohjaveden lasku turvemaidella lisää myös turpeen hajoamista, mistä puolestaan seuraa ravinteiden ja orgaanisen aineksen huuhtoutumista valumavesiin. Kiintoaine- ja ravinnepestöjen minimoimiseksi kaivutyöt tulee toteuttaa siten, että vältetään korkeimman valunnan ajankohtia.

Virtavesiuomien (vesimuodostumat ja muut uomat) läheisyyteen ja ylityksiin liittyvä rakentaminen sisältää riskin kuormituksen lisääntymisestä mm. kiintoaine ja ravinteet. Kiintoaineen kulkeutuminen vesistöihin aiheuttaa peittymistä, liettymistä ja rehevöitymistä, millä on haitallinen vaikutus vesistöjen veden laatuun ja ekologiseen tilaan. Hanke tulee toteuttaa siten, ettei siitä aiheudu esteellisyttä vesieliöstön vapaalle liikkumiselle hankealueella (mm. tierummut). Jos virtavesiä ylitetään työkoneilla, tulee ottaa huomioon eroosioriski ja pyrkiä estämään eroosio sekä uoman rakenteen muuttuminen. Myös uomien läheisyyteen rakennettaessa, tulee ottaa huomioon eroosioriski ja välttää eroosiota sijoittamalla rakenteet tarpeeksi kauas uomista. Kaiken kaikkiaan hankkeessa tulee ottaa huomioon mahdolliset vesistövaikutukset, myös välilliset, ja pyrkiä vähentämään vesistövaikutuksia.

[Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Ympäristönsuojeluyksikkö, Maatalouden ja turvetuotannon ympäristönsuojeluryhmä](#)

YVA-selostuksen mukaan hankkeella on vähäiset vaikutukset elinkeinoihin ja viihtyvyyteen, ja että hanke ei estä alueen nykyistä elinkeinotoimintaa, metsätaloutta ja maa-ainestenottoa. Melu- ja välkemallinnusten mukaan tuulivoimaloiden vaikutukset lähiasutukselle jäävät alle tuulivoimalle asetettujen raja-arvojen. Selostuksessa ei muutoin erikseen huomioida vaikutuksia mm. maatalouteen ja tuotantoeläimiin. Lähtötiedoissa asuin- ja loma-asutuksen ohella olisi ollut asianmukaista huomioida myös lähimmät eläinsuojat, koska maatalous on alueen merkittävin elinkeino. Turvetuotannon osalta lähtötiedoissa on myös esitetty virheellisesti, että hankealueella olisi turvetuotanto loppunut. Rajanevan pohjoisosan turvetuotantoalueelle on voimassa oleva ympäristölupa ja toiminta on alkamassa vuonna 2024. Muutoin selostuksesta ei kommentoitavaa.

[Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Vesilain valvonta](#)

Vesistövaikutuksia ei varsinaisesti ole arvioitu, varsinkaan toimenpiteiden yläpuolisille alueille aiheutuvia. Niiden (vaikutusten) ehkäisemisestä on todettu, että ”Pintavesien osalta rakentamistoimet tulisi suunnitella niin, että vesistöihin pääsevän kiintoaineen määrä olisi mahdollisimman vähäinen. Kaivutyöt voidaan esimerkiksi ajoittaa vähäsateiselle vuodenajalle. Kuivatuksessa ja esimerkiksi tierumpujen mitoituksessa tulee huomioida virtauksen esteettömänä, jolloin vesieliöstön liikkuminen säilyy ennallaan.”

Kuivatuksessa ja tierumpujen mitoituksessa tulee vesieliöiden esteettömän liikkumisen lisäksi huomioida, ettei toimenpiteiden yläpuolisille alueille aiheudu vettymisvahinkoja. Eli rummut ja mahdolliset uudet ojalinjaukset tulee toteuttaa niin, ettei niistä aiheudu vettymistä.

Muutoin hankkeen vesistövaikutukset eivät ennalta arvioiden ole merkittäviä.

[Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, teollisuuden ja jätehuollon ympäristönsuojeluryhmä](#)

Ei kommentoitavaa.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Luonnonsuojeluyksikkö

Yleiset asiat

LS-yksikön näkemyksen mukaan monet selvitykset alkavat olla jo suhteellisen vanhoja ja niiden luotettavuutta tulee arvioida hyvin kriittisesti. Esimerkiksi yli 10 vuotta vanhoja linnustoselvityksiä pidetään vanhentuneina. Vaikkakaan tässä hankkeessa tuo kyseinen aikamääre ei ylity, niin vaikutusarvioiden pohjana olevat aineistot eivät mitä todennäköisimmin kuvaa hankkeen vaikutusalueen nykytilannetta luotettavimmilla tavalla.

Lisäksi arviointiselostuksessa kerrotaan, että arviointien pohjana on käytetty Luonnontieteellisen keskusmuseon aineistoja, mutta ei kerrota millä perusteilla aineistot ovat valittu, miltä havaintoajalta ja onko havainnoille tehty laadunvarmistusta.

Sivuilla 104–106 todetaan, että tuulivoimaloiden perustamisalueille on laadittu pohjatutkimukset tänä vuonna, eikä perustamistapoihin liity epävarmuuksia. Näitä tuloksia ei kuitenkaan esitetä YVA-selostuksessa.

Kasvillisuus ja luontotyypit

Selostuksen mukaan, tuulivoimahankkeen huoltotiestön on oltava kantava ja massiivinen, jolloin sen rakentaminen voi aiheuttaa paikallisia vaikutuksia suoluontokohteiden hydrologiaan pintavesien valunnan muuttumisen kautta. Tierakenteita suunnitellessa tulee huomioida mahdolliset vaikutukset Saukkojärveen, ja pyrkiä minimoimaan vaikutukset kyseiseen luontokohteeseen. LS-yksikkö yhtyy arviointiselostuksessa esitettyyn näkemykseen ja perusteluihin, miksi voimalarakentaminen ei todennäköisesti aiheuta vaikutuksia Saukkojärven hydrologiaan.

Linnusto

YVA-selostuksessa todetaan, että yhteysviranomaisen lausunnosta huolimatta linnustoselvitysten päivittämistä YVA-selostusvaiheessa ei katsota tarpeelliseksi. Sen sijaan todetaan, että nykytilan kuvausta varten on hankittu ajantasaiset tiedot linnustosta muun muassa Suomen lajitietokeskuksesta sekä Suomenselän lintutieteelliseltä yhdistykseltä ja ohjeistetaan lukemaan linnustoa koskeva luku. Kuitenkaan kyseisestä kappaleesta ei käy ilmi mitään aineistoja tai havaintoja lintutieteelliseltä yhdistykseltä tai lajitietokeskuksesta on saatu jo tehtyjen selvitysten tueksi. Myöskään väitetysti hankitun lajitietokeskuksen aineiston osalta ei käy ilmi aineiston luotettavuuden ja tulkinnan kannalta oleellisia tietoja kuten; havaintoaika, havainnon luotettavuus (asiantuntijan varmistama/yhteisön varmistama/ei arvioitu/epävarma/virheellinen) ja aineiston alkuperä. Mikäli kyseiset aineistot ovat olleet mukana linnustoa koskevassa vaikutusarvioinnissa, on niiden dokumentointi ja aineistoon tukeutuminen toteutettu heikosti. LS-yksikkö haluaakin painottaa sitä, että niin tieto tuulivoimaloiden vaikutuksesta luonnonympäristöön kuin hankkeista vaadittavat laatuvaatimukset luonnonympäristön arvioinnin osalta ovat kehittyneet merkittävästi vuonna 2017 laaditusta kaavaselostuksesta. Näin ollen, vuonna 2023 laaditun selostuksen tulisikin pystyä vastaamaan näihin vaatimuksiin ja pyrkiä laadukkaampaan analysointiin vuoden 2017 aineistoa tukena käyttäen.

Selostuksen mukaan, Saukkojärven ja Vistin metsäautotien puolivälissä sijaitsee mahdollinen metson soidinpaikka perustuen yksilö- ja jälkihavaintoihin em. alueelta. Lisäksi hankealueen läheisyydestä on tehty havaintoja teeristä ja niiden soitimesta sekä riekosta. Törmäysriskin lisäksi metsäkanalinnut välttävät tuulivoimalaa ympäröivää aluetta tai käyttävät sitä vähemmän lisääntymisaikana. Etäisyys vaihtelee lajista riippuen noin 500–1000 m säteellä (Coppes 2020a). Näin ollen, teeren ja metson soidinpaikat sijoittuvat kyseisen häiriöalueen sisälle/välittömään läheisyyteen. Tutkimustieto ei myöskään tue väitettä, että metsäkanalinnut tottuisivat tuulivoimasta aiheutuvaan häiriöön (Coppes ym. 2020b). Ottaen huomioon edellä mainitut seikat, LS-yksikkö ehdottaakin, että metsoon ja muihin metsäkanalintuihin kohdistuvien vaikutusten lieventämiseksi tulee voimaloiden tornit maalata siten, että törmäysriskiä metsäkanalintujen osalta pienennetään. LS-yksikkö pitää selostuksessa esitettyä seurantaohjelmaa metsäkanalintujen osalta

asianmukaisena ja laadukkaasti laadittuna, joka mahdollistaa havaintotiedon keräämisen hankkeen vaikutuksesta metsäkanalintuihin.

LS-yksikkö pitää selostuksessa esitettyä linnuston seurantaohjelman esitystä laadukkaana ja asianmukaisena. LS-yksikkö kuitenkin huomauttaa, että mikäli voimalatornit varustetaan harusvaijereilla, tulee mahdollisia törmäyksiä seurata tehostetusti osana tuulivoimahankkeen linnustovaikutusten seurantaa. ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikölle tulee toimittaa erillinen seurantasuunnitelma hankkeen edetessä ennen seurantojen aloittamista. Seurannassa tulee huomioida myös alueella ja sen läheisyydessä esiintyvät petolinnut.

Muu eläimistö

Suden esiintymistä on esitetty yhteysviranomaisen lausunnossa selvitettäväksi kohdennetuilla maastokartoituksilla luonnonsuojeluyksikön lausuntoon nojaten. Vastoin yhteysviranomaisen perusteltua päätelmää, selostuksessa on esitetty perustelut, joiden mukaan kyseiselle toimenpiteelle ei olisi tarvetta. Luonnonsuojeluyksikkö pitää ongelmallisena sitä, että vastoin yhteysviranomaisen lausuntoa ja luonnonsuojeluyksikön tutkimus- ja asiantuntijaorganisaation näkemystä kartoituksia ei ole toteutettu, nojaten yleiskaavaan ja Luonnonsuojeluyksikön susireviiritietoihin. Luonnonsuojeluyksikkö haluaa huomauttaa, että vaikutusten arvioinnin tulee perustua riittäviin ja asianmukaisiin selvityksiin. Tätä seikkaa on tuonut esille myös korkein hallinto-oikeus viimeaikaisissa päätöksissään (ks. vuosikirjapäätökset: KHO: 2023:70). Asianmukaisia aineistoja nykyhetken vaikutusarvioinnin tueksi olisivat olleet jo esitetyn aineiston lisäksi mm. lumijälkilaskennat, paikallisilta metsästyseuroilta saadut tiedot, Luonnonsuojeluyksikön TASSU-järjestelmän tiedot sekä ajantasaiset panta-aineistot (jos saatavilla). LS-yksikön näkemyksen mukaan suden esiintymistä koskeva vaikutusarviointi yhteisvaikutukset huomioiden on puutteellinen.

Luonnonsuojeluyksikkö näkee ongelmalliseksi myös sen, tarkempia ja ajantasaisia maastoselvityksiä metsäpeuran esiintymisen osalta ei ole toteutettu, vaan selostuksessa nojataan Luonnonsuojeluyksikön 2022 karkeistettuun rasteriaineistoon ja vuoden 2017 kaavaselostuksen aineistoihin. Viimeaikaisimpien metsäpeuran esiintymistä koskevien havaintojen mukaan, metsäpeurat ovat siirtyneet talvehtimaan ja ruokailemaan Kauhavan ja Korttesjärven alueille ja täten metsäpeuran esiintymistä hankkeen vaikutusalueella olisi ollut syytä kartoittaa kohdennetuilla maastokartoituksilla YVA-selostuksen yhteydessä vaikutusarvioinnin luotettavuuden parantamiseksi. Luonnonsuojeluyksikön näkemyksen mukaan metsäpeuraa koskevaa arviointi yhteisvaikutukset huomioiden on puutteellinen.

Sivulla 65 todetaan, että kaavaselostuksen mukaan rakennusvaihe saattaa karkottaa riistaeläimiä, mutta oletuksena on, että yksilöt palaavat hankealueelle voimaloiden toiminta-aikana. Kuitenkaan tutkimuksia tai faktoja tämän oletuksen taustaksi ei esitetä. Ruotsissa ja Norjassa tehtyjen alustavien kyselytutkimusten ja saalistilastojen perusteella tuulivoima voi aiheuttaa negatiivisia vaikutuksia saalisteläimiin ja niiden kantojen kehitykseen vaikutusalueella, eikä yksiselitteistä tietoa saalisteläinten palaamisesta hankealueelle ole todennettu.

Muilta osin Luonnonsuojeluyksikkö pitää YVA-selostuksessa esitettyä tarkastelua riittävänä, kun otetaan huomioon, että ELY-keskus ei ole myöntänyt lupaa Pökkäsaarten Natura ja YSA-alueen rauhoitusmääräyksistä poikkeamiseen, jolloin vaikutuksia liito-oravaan ei myöskään arvioida muodostuvan.

Suojelualueet

Luonnonsuojeluyksikkö haluaa täsmentää Pökkäsaarten Natura 2000 -alueen poikkeamislupahakemusta koskevaa asiaa YVA-selostuksessa. YVA-selostuksessa todetaan, että hankevastaava on hakenut poikkeamislupaa Pökkäsaarten Natura 2000 -alueen rauhoitusmääräyksistä 13.2.2023, ja hakemus on edelleen käsittelyssä. ELY-keskus on antanut päätöksen kyseisestä poikkeamislupahakemuksesta 14.06.2023 (diaarinumero EPOELY/441/2023) ja päätös oli kielteinen. Hanketoimijan kanssa käydyissä keskusteluissa on jääty siihen käsitykseen, että liikennöinti alueelle toteutetaan erillistä pohjoista reittiä hyödyntäen, jolloin

Pökkäsaarten Natura-alueeseen ei kohdistu tienreunan raivauksesta ja muusta tiestön parantamisesta muodostuvia vaikutuksia.

Luonnonsuojeluyksikkö näkemyksen mukaan, YVA-selostuksen pohjana olevat kaavaselostuksessa esitetyt Natura-tarvearvioinnit ovat käsitelty hyvin suppeasti, kun verrataan niitä tämänhetkisiin vaadittaviin tarkastelutasoihin. Kun verrataan lainvoimaisen kaavan vaikutuksia nykyisessä YVA-selostuksessa esitettyihin vaikutuksiin, ei Luonnonsuojeluyksikkö näkemyksen mukaan ole kuitenkaan tarpeellista laatia kattavampia selvityksiä kuin mitä kaavaselostuksessa ja törmäysmallinnusten perusteella on esitetty.

LS-yksikkö pitää muita suojelualueita koskevia vaikutusarviointeja riittävinä.

YVA-selostuksessa esitetyn perusteella hankevaihtoehtojen erot eivät todennäköisesti merkittävästä kasvata linnuston törmäysriskiä. Myöskään vaikutukset metsäpeuraan tai susireviiriin eivät todennäköisesti merkittävästi eroa toisistaan, sillä lainvoimaisen kaavan perusteella maankäyttö alueella tullaan joka tapauksessa toteuttamaan. Näkemäalueanalyysin ja melumallinnuksen perusteella erot hankevaihtoehtojen välillä ovat vähäisiä. Vihreän energian tuotantarpeen osalta vaihtoehto VE1 on mielekkäin ratkaisu, mutta Luonnonsuojeluyksikkö huomauttaa, että luonnonympäristön lähtötietoihin liittyy huomattava määrä epävarmuutta, jolloin isommalla myllykoolla tehty vaikutusarviointi on osin puutteellinen.

Viitteet

Coppes. 2020a. The impact of wind energy facilities on grouse: A systematic review. Journal of Ornithology.

Coppes ym. 2020b. Consistent effects of wind turbines on habitat selection of capercaillie across Europe. Biological Conservation

[Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Liikennevastuualue](#)

OX2 suunnittelee 7 tuulivoimalan rakentamista Kauhavalle. Hankkeella on hyväksytty tuulivoimaosayleiskaava vuodelta 2021 ja voimaloiden rakennusluvut ovat tulleet voimaan 2022. YVA-menettelyssä selvitetään kuitenkin tehokkaampien ja korkeampien voimaloiden toteuttamista alueelle. Hankkeella on kolme vaihtoehtoa, joista VE0 tarkoittaa kaavan mukaisten voimaloiden, ja VE0+ ja VE1 suurempien, kokonaisteholtaan YVA-ajan ylittävien voimaloiden toteuttamista. Hankkeen sähkönsiirtoa varten rakennetaan 2,4 km maakaapeli. Hankealue ei rajaudu maanteihin eikä myöskään sähkönsiirto risteä niiden kanssa. Liikenteellisillä vaikutuksilla ei arvioida olevan merkittäviä eroja hankevaihtoehtojen välillä.

Hankkeen liikenteellisten vaikutusten arviointi on riittävällä tasolla. Erikoiskuljetuksille on laadittu viime vuonna kuljetusliikkeen tekemä reittiselvitys Kokkolan satamasta Kaustisen kautta hankealueelle. YVA-selostuksessa on esitetty myös vaihtoehtoinen reitti Vaasan satamasta. Muistutamme, että Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksella on suunnitteilla alustavia kuljetusreittejä koskevia tiehankkeita. Valtatien 8 parantaminen Kokkolan kohdalla -hankkeesta on tiesuunnitelma valmistunut. Hankkeen ensimmäinen vaihe on mukana Väyläviraston investointiohjelmassa vuosille 2024–2031. Valtatielle 8 on suunnitteilla useampia ohituskaistapareja Vaasan ja Kokkolan välillä, joista Ytterjeppo—Sorvist- ja Edsevö—Lepplax-välien tiesuunnitelmat ovat valmistuneet. Kruunupyyn ohituskaistojen tiesuunnitelma pyritään käynnistämään vuoden 2023 aikana. Valtateiden 8 ja 19 Ytterjeppon eritasoliittymän tiesuunnittelu on saanut rahoituksen. Kantateiden 63 ja 68 liittymän parantamisesta kiertoliittymäksi on tiesuunnitelma hyväksyttävänä. Em. hankkeista ei kuitenkaan ole toteutuspäätöksiä eikä siten aikatauluarvioita.

[Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Alueidenkäyttö](#)

Salo-Ylikosken tuulivoimahankkeelle on laadittu tuulivoimayleiskaava, joka on hyväksytty Kauhavan kaupunginvaltuustossa 18.6.2018. Kaava on tullut voimaan 22.1.2021. Tuulivoimayleiskaava mahdollistaa enintään 7 kokonaiskorkeudeltaan 217 metrisen tuulivoimalan rakentamisen alueelle, mutta voimaloille on

myönnetty vähäisellä poikkeamisella maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset rakennusluvut kokonaiskorkeudeltaan 220 metrisille tuulivoimaloille. Rakennusluvut ovat tulleet voimaan 1.7.2022.

YVA-selostuksen vaihtoehto VE0 perustuu lainvoimaiseen kaavaan, jossa voimaloiden kokonaiskorkeus on 217 metriä. Vaihtoehto VE0+ on nykyisen rakennusluvan mukainen, jossa voimaloiden kokonaiskorkeus on 220 metriä ja vaihtoehto VE1:ssä voimaloiden kokonaiskorkeus on 240 metriä.

Melu

Hankevaihtoehdot VE0+ ja VE1 tuottavat enemmän melua kuin voimassa olevaan kaavaan perustuva hankevaihtoehto VE0. Vaikka mallinnusten mukaan kaikki lähimmät asuin- ja lomarakennukset jäävät valtioneuvoston asetuksen mukaisen ohjearvon 40 dB melualueen ulkopuolelle, melualue laajenee huomattavasti etenkin VE1 osalta. Lähimmät loma- ja asuinrakennukset ovat jatkuvasti n. 35 dB, mutta alle 40 desibelin vaikutusalueella. Reseptoripiste 2:n mukaan melu on 37,2 desibeliä VE1:ssä ja 35,2 VE0+:ssa. Melumallinnuksessa tulisi käyttää laitevalmistajan ilmoittamaa takuuarvoa mittauksen luotettavuuden ja läpinäkyvyyden takaamiseksi.

Kaava ja rakennuslupa

Voimassa olevasta kaavasta on poikettu jo kerran vähäisellä poikkeamisella, joka mahdollistaa YVAN hankevaihtoehto VE0+:n. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hankevaihtoehto VE1:n toteuttaminen edellyttää kaavallista ratkaisua mm. vuorovaikutuksen turvaamisen osalta, joten hanketta ei ole mahdollista toteuttaa nykyisellä kaavalla ja poikkeamisluvalla.

Mielipiteet

Mielipide 1

Mielipiteenäni Salo-Ylikosken tuulivoimahankkeesta totean kohteliaimmin seuraavan.

Tuulisähkön osuus Suomen sähkönkulutuksesta on nyt 10 %:n luokkaa ja kasvamassa. Tuulisähköstä on tulossa välivaiheen ratkaisu kehittyneempään energiatalouteen siirryttäessä.

Yhteyttävän luonnonvaraisen eliöstön merkitys hiilen sidonnan lisäksi on sen biologisessa monimuotoisuudessa.

Energiamurros on globaalina yhteiskunnallisena ilmiönä haastava kokonaisuus hallita, etenkin kun maapallolla on runsaasti käyttämätöntä fossiilista energiaa, jonka hyödyntämiseen yhteiskunnan voimavarat ovat vuosikymmenien kuluessa ohjautuneet ja jonka varaan maailmantalous on kehittynyt. Vihreän siirtymä edellyttää kokonaan uusia innovaatioita, teknologioita, ajattelua, asenteita, poliittista ohjausta ja taloudellista säätelyä. On luotava verkostoitunut aineen ja energian kiertoajatteluun soveltuva hyödykkeiden tuotanto- ja käyttöjärjestelmä.

Salo-Ylikosken tuulivoimahanke käynnistyi tuulivoiman esiinmarssin aikoihin. Sittemmin hankealueen tuulivoimaloiden määrä ja koko ovat kasvaneet. Tuulivoimaloiden viranomaisluvista on Suomessa päädytty maankäytön ja rakentamisen säätelyyn, ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn, kaavoitukseen ja rakennuslupiin; ilmeisenä perusajatuksena on ollut tuulivoiman käyttöönoton haitattomuus. VTT totesi selvityksessään, ettei tuulivoimaloista aiheudu vaaraa ihmisten terveydelle. Luonnonvaraiselle eliökunnalle aiheutuvia haittoja on vähemmän tutkittu ja tiedon saanti on paljolti hallintomenettelyihin liittyvien selvitysten varassa. Haittoja tunnistetaan puutteellisesti, jolloin lopputulema jäänee välttämättä jälkikäteen todennettavaksi.

Salo-Ylikoski tuulivoimahanke, kuten moni muukaan tuulivoimahanke, ei tuo merkittävästi lisätuloa alueen maanomistajille eikä yhteisöille. Yhdyskuntarakenne Suomessa kaupungistuu eikä maaseudun kuntataloutta

kestävästi paikata tuulivoimakiinteistöjen vuokra- ja verotuloina. Tuulivoimapuiston kaavallisen sijainnin ratkaisee kunnanvaltuusto, joka katsoo paikallista etua, ei välttämättä laajempaa kokonaisuutta.

Tuulivoimapuistoverkosto muuttaa maakunnan ja valtakunnan luontoympäristöjä pirstomalla metsiä ja vaikuttamalla kasvistoon ja eläimistöön. Näiden muutosten vaikuttavuuden ennakointi olemassa olevan tiedon varassa on vaikeaa, ellei mahdotonta. Julkimenettelyt kuitenkin antavat ymmärtää, että vaikuttavuus tunnistetaan ja haitat ehkäistään. Johtoajatuksena tuulivoiman rakentamisessa näyttääkin olevan vähäinen tai olematon luonnolle ja eliöstölle aiheutuva haitta. Sietämisvelvollisuuden alle jäävä haitallisuus on mahdollistanut hallintomenettelyjen sujuvoittamisen.

Salo-Ylikoski tuulivoimahanketta voidaan pitää melko tyyppillisenä osana Etelä-Pohjanmaan alueelle asemoituvaa noin 30 %:n osuutta valtakunnallisesta tuulivoimakapasiteetista. Vaikka ympäristövaikutusten laatua ja määrää ei voidakaan varmuudella todentaa, niin on selvää, että yhteiskunnallinen ”hinta” tuulivoimaloiden ja siirtoinfran rakentamisesta on maksettava. Näin on aikaisemmin käynyt mm. vesivoimalaitosten kohdalla. Ja miksei metsien ja soiden ojitusten kohdalla. On keskitytty kulloisenkin ajankohdan julkisen käsityskyvyn mukaisesti ja vain taloudellisen tuloksen maksimointiin.

Tuulivoimahankkeiden valtakunnalliselle hyötyhaitta vertailulle olisikin tarve, koska nähtävissä on voimakas trendi toteuttaa vihreä siirtymä edullisesti tuotettavalla tuulisähköllä ja rakentaa vetyteknologiaa sen varaan. Toinen ajatuskehys on hiilen talteenoton ja tuotekehityksen teknologiset innovaatiot, sekä myös hiilidioksidin pysyvä poistaminen ilmakehästä.

Tulevaisuuden yhteiskunnallista energiastategiaa kehitettäessä lienee kuitenkin suuri virhe unohtaa eliöille kehittynyt kyky, tallentaa, varastoida ja muuntaa joustavasti auringon säteilyenergiaa rakenteiksi ja liikkeeksi, sekä kierrättää niitä. Vihreät kasvit, kuten metsän puut, yhteyttävät ja muodostavat eläimistön kanssa eliöyhteisön. Maaperässä elävän eliöstön määrä on suuri. Tuulivoimahankkeitaikin soisi nykyilmasäädännön puitteissa suunniteltavan varovaisuusperiaatteen mukaisesti ja niiden vaikuttavuutta selvitettävän ja arvioitavan painottuen enemmän luonnontalouden näkökulmaan Sijoiuspaikan valinnalla voidaan vaikuttaa hankkeen luonto- ja ympäristövaikutuksiin. Sijoituksessa tulisi noudattaa pienimmän haitan periaatetta.

Salo-Ylikoski hankearvioinnista tyyppillisesti puuttui metsäpeuran läsnäolon tunnistaminen kokonaan eikä huuhkajan elinpiiriäkään oltu selvitetty. Myös sudet hakeutuvat alueelle peurojen mukana. Lisäksi totean, että perustuslain 20 pykälän mukaan ympäristönsuojelu on yhteinen asia, ”Vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille”. Haitallisen melun tunnistaminen tuulivoimahankkeissakin pohjautuu Ympäristönsuojelulain 142 pykälään.

Koska kaavoituksella säädellään sietokynnyksen alle jäävät haitalliset vaikutukset, eikä ympäristöllisiä lupia tuolloin katsota tarvittavan, lienee perusteltua edellyttää kaavoitukselta oikea-aikaisuutta. Salo-Ylikosken yleiskaava on vanhentuneilla tiedoilla tehty ja ajallisesti vanhentunut. Salo-Ylikosken tuulivoima-alueen kaavallinen sijoittuminen tulisi tutkia suunniteltujen suurikokoisten voimaloiden mukaisesti ja ajantasaisin tiedoin ja selvityksin. Kaava ei voi korvata ympäristölupaa, mutta YVA-menettelykään ei sitä voi tehdä.

Tässä kuva. Näkymä pohjoiseen Salonnevalta Pökkäsaaren Natura-alueen läheisyydestä 13.4.2022. Tuuliveikot Oy:n tuulivoimala.

Tässä kuva. Tuuliveikot Oy:n tuulivoimala 17.10.2022 klo 19.21. Näkymä Kummusta länteen yli Fräntilänjoen laakson (Purmonjoki) ja lakeusmaiseman.

Mielipide 2

Salo-Ylikoski tuulivoimahankkeelle on Kauhavan kaupunki laatinut yleiskaavan, joka on hyväksytty Kaupunginvaltuustossa vuonna 2018. Kaava on lainvoimainen. Kaavoituksen aikaan hanketta vei eteenpäin toimija, joka on sittemmin myynyt hankkeen eri toimijalle. Kaavoitusprosessissa on kuitenkin puhuttu vain 2,5–4,0 MW voimaloista ja enintään 30 MW yhteistehosta, joilla se hyväksyttiin.

Nyt kuitenkin uusi toimija on jo kesällä 2022 hakenut muutoksia Kauhavan kaupungin rakennusviranomaisilta voimalakoon suurentamiseen ja nyt haetaan vielä tästäkin suurempaa voimalakokoa YVA-arvioinnin kautta. On todella iso ero 2,5–4,0MW voimalat valtuuston 2018 hyväksymässä kaavassa kuin nyt uuden toimijan (OX2) suunnittelemaat 6–10 MW voimalat, joissa on vielä roottorin halkaisijatkin isommat. Uusien 6–10 MW voimaloiden melumallinnuksia en edes löytänyt, mutta jokainen voi päätellä, kun voimalan teho ja roottori halkaisija kasvaa, niin meluhaitta varmasti lisääntyy. Tämä ei ole alueen asukkaiden ja kuntalaisten oikeusturvan kannalta hyväksyttävää, että käytännössä kaavoituksen yli kävellään niin sanotusti ”kikkailemalla” voimaloita suuremmaksi toimijan taloudellisen edun hankkimiseksi.

Valtuusto on hyväksynyt kaavan, mutta se edellyttää, että sitä noudatetaan niin kuin valtuutetut ovat hyväksyneet. Valtuuston äänestys kaavasta oli melko tiukka, mutta se hyväksyttiin ja edellytettiin, että tässä on rajat minkä sisällä toimitaan. Alueen asukkaat vastustivat kaavoitusta voimakkaasti, mutta se tuli hyväksytyksi. Nyt ollaan jo kävelty rajojen yli myöntämällä lupa vähäiselle poikkeamalle ja vielä tästäkin ollaan suurentamassa voimaloiden kokoa. Tämä on jo oikeudellisestikin kyseenalaista. Lisäksi Tuulivoimatoimija OX2 antaa erikoisen epätarkkoja voimalakokoja ja tyyppejä mitä saatetaan rakentaa. Mikäli tällaisia isoja voimalaitostyyppejä aletaan suurentamaan merkittävästi jälkikäteen niin kaavoitukselta putoaa pohja pois. Se ei enään vastaa kaavoituksen tarkoitusta.

Lisäksi tämän Salo-Ylikoski tuulivoimahankkeen vuonna 2018 hyväksytyin kaavoituksen selvitytykset esim. linnustosta ja ympäristöstä ovat vanhoja 9 vuoden takaa eivätkä vastaa tätä päivää. Rambollin tekemässä arviointiselostuksessa on pahoja puutteita varsinkin susien ja metsäpeurojen osalta. Selostuksessa väitetään, ettei alueella ole susireviiriä eikä havaintoja metsäpeuroista. Alueella sijaitsee kuitenkin Jepuan susireviiri, joka on laajentunut vuosi vuodelta kohti itää. Ramboll on käyttänyt arviointiselostuksessa vanhentunutta tietoa susista ja susireviireistä, vaikka vuoden 2023 päivitettyä Luonnonvarakeskuksen susikantatietoa on ollut saatavilla. Luonnonvarakeskuksen viimeisimmän virallisen vuoden 2023 susikantatiedon mukaan Jepuan susireviirin koko on vähintään 6 eri yksilöä, naaraan kiimatiputtelua on myös havaittu. Muita havaintoja susista on paljon. Todellisuudessa susia on varmasti enemmänkin, koska nämä on ulostenäytteillä todettuja yksilöitä. Joka vuosi tulee uusia pentuja alueelle ja susikanta kasvaa, jotka sitten levittäytyvät ja hakevat reviiriä. Alueelta tallentuu susien kuvia riistakameroihin ja niistä on monia näköhavaintoja kesältä 2023. Puutteellinen on Rambollin selvitys myös metsäpeurojen osalta. Metsäpeura kuuluu Euroopan Unionin luontodirektiivin liitteen 2 lajeihin, joka tarkoittaa, että Suomen pitää osoittaa alueita metsäpeuran elinympäristön suojeluun. Viime talvena 2022–2023 suunnitellulla tuulivoima-alueella laidunsi isoja laumojia metsäpeuroja ja muutamia niistä on jäänyt alueelle kesäksikin. Sudet ovat tappaneet suunnitellun tuulivoima-alueen ympäristössä mm. viime talvena metsäpeuroja, joista on ilmoitettu luonnonvarakeskuksellekin. Susireviiri on levittäytynyt jo Purmonjokilaakson yli tuulivoima-alueen itäpuolelle, mistä on tullut havaintoja Susista ja niiden saalistamien hirvenvasojen raadoista. Alahärmän puolella sudet ovat tappaneet mm. lampaita, joista on ollut mediassakin uutisointia. Alueen riistanhoitoyhdistyksillä on hyvin tietoa myös susi- ja metsäpeurakannan kehitymisestä alueella. Evijärven-Kortesjärven riistanhoitoyhdistys, Härmän riistanhoitoyhdistys, Pietarsaaren seudun riistanhoitoyhdistys ja Uudenkaarlepyyn riistanhoitoyhdistys toimivat tämän hankealueen ympäristössä.

Salon-Ylikoski tuulivoimahankkeen välittömään läheisyyteen Pedersören kunnan puolelle ja Kauhavan (Kortesjärvi) suolinenevalle on myös suunnitteilla tuulivoimahankkeita ainakin kahteen erilliseen paikkaan. Nämä kaikki pitäisi myös huomioida linnusto ja eliöstö huomioon ottaen kokonaisuutena.

Rambollin arviointiselostuksessa on myös puutteita mm. loma-asuntojen sijainnista ja merkinnöistä. Alueen pohjoispuolelta puuttuu ainakin Pedersören kunnan puolelta kiinteistöllä X sijaitseva loma-asunto, jota ei ole merkitty. Loma-asunto näyttäisi olevan vain noin 1,5 kilometrin päässä lähimmästä suunnitellusta voimalasta.

Kaava-alueella suunniteltujen voimaloiden välittömässä läheisyydessä sijaitsee myös herkkiä luontokohteita, joita ovat Pökkäsaaren Natura 2000 alue, ojitettamaton luonnontilassa oleva Salonneva sekä kaava-alueen reunalla oleva luonnontilainen Saukkojärvi.

Alueella on myös nähty merikotkia tänä vuonna. Vanhentuneessa linnustoselvityksessä ei ollut mitään mainintaa merikotkista. Merikotkasta on myös riistakamerahavaintoja tältä vuodelta Kaava-alueen itäpuolelta Purmonjoen läheisyydestä (Suomen vanhin merikotka on löytynyt ([verkkosivulinkki](#)))

Mielipide 3

Tuulivoimahankkeelle on laadittu Salon-Ylikosken tuulivoimayleiskaava, joka on hyväksytty Kauhavan kaupunginvaltuustossa 18.6.2018. Kaava on kuulutettu lainvoimaiseksi 22.1.2021. Tuulivoimayleiskaava mahdollistaa enintään 7 kokonaiskorkeudeltaan 217 metrisen tuulivoimalan rakentamisen alueelle. Kaavaprosessissa tarkasteltiin teholtaan 2,5–4,0 MW tuulivoimaloita, jolloin puiston yhteenlaskettu teho jäi alle 30 MW. Kaavaa valmisteltaessa tehtiin YVA-tarveharkinta, jossa todettiin, ettei tarvetta YVA-menettelylle ole. Kaavamääräyksissä todetaan seuraavaa: -"rakennuslupa voidaan myöntää suoraan yleiskaavan perusteella voimalatyypille, joka on kaavoitusprosessin aikana tarkastelussa ollut voimalavaihtoehto tai vaikutuksiltaan kyseistä voimalatyyppiä vastaava tai vaikutuksiltaan vähäisempi sekä voimalapuistokokonaisuudelle, jonka tuulivoimaloiden yhteisvaikutukset melun sekä muiden vaikutusten osalta eivät ylitä kaavaratkaisun perusteena olevia mallinnusten ja selvitysten raja-arvoja.

Kaavaa varten laadittuja maisema-, melu- ja välkemallinnuksia (VE 0) on yleisesti esitelty ja niiden perusteella yhdessä muokattu yleiskaavaa niin, että siitä aiheutuisi mahdollisimman vähän haittaa naapurustolle ja luonnolle. Yleiskaava on näiden mallinnusten ja selvitysten mukaisena esitelty kaupunginvaltuustolle, joka on sen myös niihin tukeutuen hyväksynyt. Vuorovaikutuksessa alueen asukkaat pitivät erityisesti voimaloiden suurta kokoa ja melua suurimpina ongelmina. Kaava sai valtuustossa kannatusta, koska sen nimenomaan katsottiin suojaavan suurempien ja enemmän haittaa aiheuttavien voimaloiden rakentamiselta.

Nyt pelkästään ympäristövaikutusten arvioinnin perusteella ollaan selvittämässä mahdollisuutta rakentaa alueelle kooltaan, vaikutuksiltaan ja teholtaan huomattavasti suurempia voimaloita, ilman kaupungin poliittisen elimen käsittelyä.

YVA selvityksessä tutkittujen vaihtoehtojen aiheuttamia muutoksia suhteessa yleiskaavan hyväksynnän perusteena olleisiin mallinnoihin ja selvityksiin ja kaavamääräyksiin ei voida pitää vähäisinä.

Näin merkittäviä muutoksia suunniteltaessa tulisi oikeasti ottaa huomioon alueen ihmisten mielipiteet, eikä vain edetä hanketoimijan taloudelliset intressit huomioiden!

Koko kaavaprosessilta ja maankäyttö- ja rakennuslain turvaamilta vaikutusmahdollisuuksilta ja kunnan itsemääräämisoikeudelta putoaa pohja, jos kaavaratkaisun perusteena olevilla vaikutusarvioinneissa ja kaavamääräyksissä ei pitäydytä enää toteutusvaiheessa.

ASUMISVIIHTYVYYS

Voimaloiden suuri koko ja melu heikentävät olennaisesti asumisviihtyvyyttä. Näitä haittoja voidaan vähentää pitämällä voimaloiden koko mahdollisimman pienenä. Myös tehon rajaaminen vähentää meluhaittaa, koska myös uudella tekniikalla pienempitehoinen voimala on hiljaisempi.

VOIMALOIDEN KOKO

Voimaloiden roottorin halkaisija kasvaisi yleiskaavan vaikutusarviointeihin verrattuna VE0+ tapauksessa 136 metrillä 180 metriin ja VE1 tapauksessa jopa 190 metriin. Silloin roottorin pyyhkäisyala kasvaisi VE0+ tapauksessa 75 % ja VE1 tapauksessa 95%.

$$(\pi \cdot (180/2)^2) / (\pi \cdot (136/2)^2) = 1.75$$

$$(\pi \cdot (190/2)^2) / (\pi \cdot (136/2)^2) = 1.95$$

Kaavassa on myös päädytty asettamaan voimaloille maksimikorkeus 217 m, joka ylittyisi sekä vaihtoehdossa VE0+ (220 m) että VE1 (240m). Korkeuden muutoksella olisi myös merkittävä vaikutus haittoihin.

Näin suuria muutoksia ei pidä hyväksyä. Suuremmat voimalat mm. näkyisivät häiritsevästi ja lintutörmäysriski kasvaisi huomattavasti suuremman pyyhkäisyalan vuoksi. Hanketoimijan taloudellinen etu ei ole hyväksyttävä syy kaavaan merkityn maksimikorkeuden ylitykselle tai muulle poikkeamiselle kaavasta ja siihen tehdyistä selvityksistä.

VE0+ ja VE1 vaihtoehtojen voimaloiden sopiminen kaavan mukaisten TV-alueiden sisälle ei ole tehty selvyttä. Kaavamääräyksellä on erikseen veloitettu, että voimaloiden tulee pysyä kokonaisuudessaan merkittyjen TV-alueiden sisällä.

MELUALUEEN ja MELUTASON KASVAMINEN

VE1 varten on tutkittu meluvaikutuksia voimalalla, jolla lähtömelutaso olisi varmuusarvon kanssa 109dB + 2dB = 111dB. Tämä on 3,5 dB suurempi lähtömelutaso kaavaselvityksissä (105,5dB + 2dB). 3.5dB tarkoittaa yli 50 % äänenpaineen lähtötason nousua (1.5 kertainen äänenpaine).

$$20 \cdot \log_{10}(1.5) = 3.5 \text{ dB}$$

Meluselvitysten mukaa 40dB:n melualueen raja siirtyisi VE0+:ssa noin 100 m ja VE1:ssä jopa selvästi yli 300m verrattuna kaavaratkaisun perusteena esitettyihin selvityksiin. Nämä muutokset aiheuttaisivat rakentamisrajoituksia huomattavasti laajemmalle alueelle kuin alun perin. Ja mistä sen tietää kuinka äänekkäille voimaloille vielä haetaan rakennuslupia? Voimaloiden suurempi teho aiheuttaa suuremman melutason, mikä kasvattaa riskiä kohtuuttoman häiriön / rasituksen syntymiselle. Asun lähimpänä kaavassa merkittyjä voimalapaikkoja ja olen huolissani, että voimaloista aiheutuisi kohtuutonta räsitystä ja kiinteistöjeni arvon laskua.

RAKENTAMISRAJOITUKSET

Voimaloiden melutason ja välkemäärän kasvun myötä aiheutuu rajoituksia rakentamiselle merkittävästi suuremmalla alueella, kuin kaavaratkaisun perusteena olevissa selvityksissä. Kauhavan kaupunki on mm. myöntänyt rakennuslupan vapaa-ajan asunnolle alueelle, jolle ei todennäköisesti pysty enää melu-vaikutusten vuoksi rakentamaan. Lupa myönnettiin, kun kaava ei ollut vielä hyväksytty, mutta myöhemmin kumottiin ja palautettiin uudelleen käsiteltäväksi kuulemismenettelyssä tapahtuneen virheen perusteella. Tuossa välissä kaupunki asetti alueen rakennuskieltoon kaavan laadinnan ajaksi. Kaavan hyväksymisen jälkeen on tehty useampia uusia meluselvityksiä. 40dB raja siirtyy tehokkaampien ja äänekkäämpien voimaloiden vuoksi aina vaan edemmäksi alkuperäisestä ja siten en pystyisi saamaan rakennuslupaa lähellekään alkuperäistä rakennuspaikkaa. Tämä on kohtuutonta. Rakentamisrajoitusten laajentuminen on kohtuutonta alueen maanomistajia kohtaan. Myös muut maankäyttötarpeet tulee huomioida ja muutoksilla ei tulisi aiheuttaa lisää rajoituksia.

VE0+ RAKENNUSLUVAT

Viranomaisen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen tai tehdä muuta siihen rinnastettavaa päätöstä ennen ympäristövaikutustenarvioinnin päättymistä. Jo myönnettyjen rakennuslupien voimaloiden koko on VE0+ mukainen. Melumallinnuksessa oli kuitenkin käytetty pienempää voimalaa, jonka roottorin halkaisija on 164 m ja teho 6MW. YVA:a ei ole tehty ennen lupien myöntämistä ja kokonaisteho ei siten saa ylittää 45MW rajaa. Ei ole selvää millaiset voimalat myönnettyillä rakennusluvilla voisi rakentaa ja millaiset haitat niistä seuraisi. Ei myöskään ole selvää kuinka suuri teho näissä voimaloissa saisi olla. Kuinka on siis voitu myöntää jo ennakkoon rakennuslupa näin mittavalta kokonaisuudelle, joka vielä poikkeaa kaavasta? Tietääkseni kunta ei ole asianmukaisesti kuuluttanut kaavasta poikkeamisesta ennen lupien myöntämistä.

PUUTTEELLISET SELVITYKSET

Salon Ylikosken tuulivoimahankkeen suunnittelu on aloitettu jo vuonna 2014. Nyt ympäristövaikutusten arvioinnissa hyödynnetään näitä selvityksiä, jotka ovat jo 9 vuotta vanhoja ja alueen ympäristössä on

tapahtunut muutoksia. Rambolin toiminta ja asiantuntemus on kyseenalaista koska YVA selvityksessä on käytetty vanhentuneita tietoja. Esimerkiksi LuKe:lla olevia uusia tietoja susista ja peuroista ei ole käytetty. YVA selvityksen mukaan alueella ei olisi susia, mutta LuKe:n tietojen mukaan sudet ovat levittäytyneet alueelle ja niistä on myös paljon havaintoja. Metsäpeurakanta on myös levinnyt alueelle, mutta niistä ei ole tehty selvitystä.

PÖKKÄSAARET

Pökkäsaaren Natura-alueen suojelun kohteita ei saa heikentää (Boreaaliset luonnonmetsät ja puustoiset suot). Tämä on entisen Korttesjärven kunnan alueella ainoa suojelualue, eikä sitä missään nimessä saa raivata tuulivoimayhtiön taloudellisen edun nimissä. Suunnitelmassa raivattavalla alueella on myös varttuneempia puita. Myöskään liito-oravan elinolosuhteita ei saa heikentää. Pikku-pökkäsaaren tien vierustat ovat suurella todennäköisyydellä alueella olevien liito-oravien ruokailualueita (nuorempaa lehtipuustoa). Puuston raivaaminen vaikeuttaa myös liito-oravan kulkua tien pohjoispuolella olevaan metsään, joka on myös todennäköisesti liito-oravan ruokailualueita.

Lähin voimalapaikka sijaitsee vain vähän yli 500 m etäisyydellä Pökkäsaarista. Tutkittujen uusien vaihtoehtojen tapauksessa melu lisääntyisi merkittävästi Pökkäsaarten alueella.

Kaksi kuvaa

LINNUSTO

Alueen lähellä, ainakin Saukkonevalla on havaittu usein mm. sinisuohaukkoja. Huomautin YVA:n edellisessä vaiheessa, että YVA:ssa tulisi selvittää voimaloiden vaikutusta niihin ja myös muihin alueen lintuihin. Ilmeisesti uusia linnustoon liittyviä selvityksiä ei ole tehty.

POHJAVESIALUEET

Kaava-alueen lähellä on pohjavesialueita. Kainuunkankaan pohjavesialueen viereen on suunniteltu uutta sähköasemaa. YVA selvityksen mukaan vaihtoehtojen välillä ei olisi eroa pohjavesille aiheutuvaan riskiin. Suurempi tehoisissa voimaloissa on kuitenkin enemmän öljyä ja sähköasemallakin on oltava suurempi kapasiteetti ja siten sillä voi aiheutua suurempia riskejä pohjavedelle.

RADIO / TELE liikenne

YVA lausuntojen ja selvityksen perusteella voimaloista aiheutuisi todennäköisesti haittaa radio ja TV lähetysten vastaanottoon. Näiden kautta tulee mm. vaaratiedotteet. Voimaloiden koon kasvattaminen lisäisi todennäköisesti katvealueita.

Elisan lausunnon mukaan teleliikenteelle aiheutuu haittaa ja alueelle ei voida rakentaa uusia radiolinkkijärjestelmiä. Esimerkiksi 6G verkot tulevat vaatimaan lyhyemmän kantaman vuoksi tiheämpään asennettuja radiolinkkejä, joten tämä voi rajoittaa uusien langattomien yhteyksien käyttöönottoa vaikutusalueella.